

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**Asigurarea
între «sugestie»
și obligare**

4

**Criza datoriilor suverane
din UE ar putea afecta economia
Republicii Moldova?**

6

Republica Moldova și Ucraina au aderat la Memorandumul social al Comunității Energetice

Luni, la Chișinău a fost semnat Memorandumul social al Comunității Energetice între Republica Moldova și Ucraina. Aderarea la principiile acestui document presupune utilizarea mai eficientă a resurselor energetice în condițiile dependenței quasi-totale de importuri.

În cadrul Forumului social al Comunității Energetice, Dirk Shubel, șeful delegației UE în RM, a recomandat statelor membre ale Comunității Energetice să dezvolte continuu cadrul legal, care ar oferi siguranța investițiilor în sectorul energetic și preluarea neîntreruptă a aquis-ului comunitar. El a mai menționat că este important ca consumatorii finali și companiile energetice de pe piața paneuropeană într-un timp cât mai apropiat să simtă fizic beneficiile acestora, lucru posibil doar prin interconectarea la rețelele de energie europene.

Tot în acest context, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, a vorbit despre aspectele sociale ale reformelor în domeniul energetic, care la prima etapă sunt dureroase pentru consumatori.

“Politicile sociale corecte au un rol determinant în contextul reformelor de piață în sectorul energetic și contribuie la per-

fecționarea dialogului social și la întărirea dimensiunii sociale a Comunității Energetice. Este foarte important ca reformele de piață să fie făcute la timp, în caz contrar, costurile sociale cresc exponențial. În același timp, politicile energetice trebuie să ia în considerație toate interesele – ale investitorilor, operatorilor din sistem și ale consumatorilor. În final, orice reformă și orice im-

bunătățire se face pentru oameni. De aceea insistăm ca în proiectele energetice să fie luată în considerație și dimensiunea socială, ce ar garanta protejarea drepturilor consumatorilor”, a spus Lazăr.

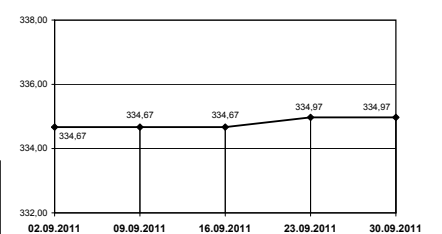
Din acest an, Republica Moldova deține președinția Comunității Energetice, având astfel acces la platforma unde se discută despre viitorul pieței europene energetice comune, inclusiv și despre

planul de investiții în sectorul energetic pe care urmează să și-l asume Uniunea Europeană. “Această apartenență regională ne va permite să atenuăm șocurile externe în condițiile dependenței quasi-totale de importul de resurse energetice. Însă pentru a putea participa pe această piață regională, trebuie să fim competitivi.

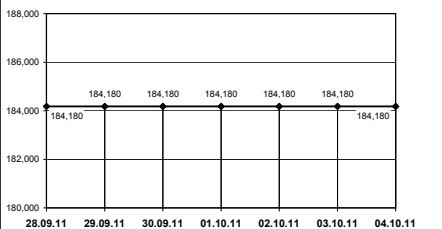
Continuare în pag.2.

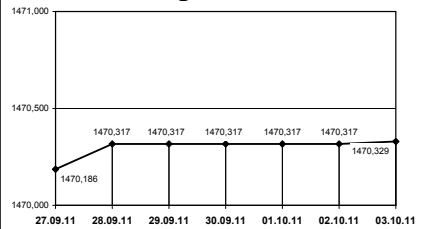
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
5.10.2011

Valuta	Rata	Cursul
Euro	1	15.6774
Dolar S.U.A.	1	11.8926
Rubla rusească	1	0.3623
Hrivna ucraineană	1	1.4847
Leu românesc	1	3.6320

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 26-30 septembrie 2011 a constituit 1,2 mil. lei. În total au fost înregistrate 34 tranzacții cu acțiunile a 14 emitenți.

Volumul Secției de Bază a constituit 102,3 mii lei. Nesemnificativ a crescut de la 22,05 până la 22,50 lei prețul de piață al acțiunilor combinatului de panificație „Franzeluța”. O micșorare însemnată a prețului de la 40 până la 8 lei au înregistrat acțiunile societății „Tipografia Ștefan-Vodă”.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost înregistrate tranzacții de vânzare a pachetelor unice prin intermediul licitațiilor cu strigare în volum de 1,1 mil. lei. A fost vândut un pachet de acțiuni BC „Moldova-Agroindbank” SA la prețul de 1000 lei cu volumul total al tranzacției de 1 mil. lei. Prețul acțiunilor întreprinderii de producere a articolelor din beton armat din Chișinău „Inconarm” s-a micșorat de la 40 lei (mai 2010) până la 15 lei. Continuă să se tranzacționeze ca pachete unice acțiunile companiei „Speranța-Vest” la prețul de 5 lei.

Bursa de Valori a Moldovei

COMUNICAT INFORMATIV PENTRU SOCIETĂȚILE PE ACȚIUNI!

S.C. “Depozitarul Central” S.A., deținătorul licenței de activitate profesională pe Piața Valorilor Mobiliare a Moldovei Seria CNPF nr. 000582 din 27 mai 2011 se adresează societăților pe acțiuni și propune servicii de ținere a registrelor acționarilor, servicii oferite în baza principiilor de cost minim necesar, operativitate funcțională, profesionalism, corectitudine, comoditate pentru client, încredere și flexibilitate reciprocă, maximă siguranță și deplină confidențialitate.

“Depozitarul Central” S.A. va oferi o platformă eficientă și modernă de tranzacționare a valorilor mobiliare, cu noi mecanisme și soluții pentru emitenți, acționari majoritari și minoritari, investitori și participanți profesioniști ai pieței ce vor permite optimizarea și majorarea veniturilor prin intermediul serviciilor oferite de “Depozitarul Central” S.A.

ATENȚIE: Clienții Depozitarului Central vor beneficia de servicii calitative la prețuri avantajoase!

Directorul S.A. “Depozitarul Central”

Juliana Rotari

Adresa: mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 119 a
Relații la telefoanele: 809-800,809-801

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței din 29 septembrie 2011 Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a decis modificarea ordonanțelor CNPF nr. 33/1-O din 05.08.2011 și 41/1-O din 05.09.2011 ce vizează operațiunile cu valori mobiliare emise de BC "Moldova-Agroindbank" S.A. în vederea asigurării executării Deciziei Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 14.09.2011 și Încheierii Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 22.09.2011.

Consiliul de administrație al CNPF a aprobat hotărârea cu privire la rezultatele controlului privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. „CREDITE-HĂDĂRĂUȚI”, conform căreia se inițiază procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv și a contabilului – șef ai A.E.Î. „CREDITE-HĂDĂRĂUȚI”, fiind prescris administratorilor asociației întreprinderea măsurilor în vederea înlăturării încălcărilor reflectate în actul de control și respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative. De asemenea, A.E.Î. „CREDITE-HĂDĂRĂUȚI” va informa lunar Comisia Națională a Pieței Financiare despre măsurile întreprinse.

Examinând rezultatele controlului privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare – Reasigurare „LUCIADA” S.R.L., Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a decis prescrierea conducerii brokerului în cauză respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, precum și întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control; remiterea materialelor controlului dat pentru luare de atitudine conform competenței Inspectoratului Principal Fiscal de Stat. La fel, Consiliul de administrație al CNPF a luat act de tragerea la răspundere contravențională a administratorului Brokerului de Asigurare – Reasigurare „LUCIADA” S.R.L.

Luând cunoștință de rezultatele analizei din oficiu a respectării legislației cu privire la asigurări la contractarea împrumutului de către Societatea de Asigurări – Reasigurări „DONARIS GROUP” S.A., Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a hotărât să sancționeze societatea dată, prescriind conducerii ei respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative în domeniul asigurărilor.

Consiliul de administrație al CNPF a aprobat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a:

– valorilor mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale Societății pe acțiuni „STICLĂMONT” în sumă de 8.000.118 lei din contul mijloacelor bănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 7.084.882 lei, divizat în 506.063 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot de cl. I cu VN – 14 lei. După majorare capitalul social va constitui 15.085.000 lei, divizat în 1.077.500 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot de cl. I cu VN – 14 lei.

– valorilor mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale S.A. „DRUMURI-TELENEȘTI” în sumă de 2871200 lei din contul mijloacelor nebănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 1 366 900 lei, divizat în 136 690 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN – 10 lei. După majorare, capitalul social va constitui – 4 238 100 lei, divizat în 423 800 acțiuni ordinare nominative de aceeași clasă cu VN – 10 lei.

– valorilor mobiliare conform dării de seamă privind reducerea capitalului social al Societății pe acțiuni „NUFĂRUL” cu 257.723 lei prin anularea a 200.923 acțiuni ordinare nominative de tezaur și 56.800 acțiuni preferențiale de tezaur. Capitalul social al societății a constituit 3.367.395 lei divizat în 279.939 acțiuni ordinare nominative cu VN – 10 lei; 56.800 acțiuni preferențiale cu VN – 10 lei (unicul deținător fiind S.A. „DAAC HERMES GRUP”). După reducere, capitalul social al societății va constitui – 790.165 lei divizat în 79.016 acțiuni ordinare nominative cu VN-10 lei.

În urma examinării cererii prezentate, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a avizat înregistrarea de stat a Asociației de Economii și Împrumut „BRIFINCRÉD” cu sediul în orașul Briceni, str. 31 August 1989,7, bir. 5.

Consiliul de administrație al CNPF a decis să avizeze cu titlu de înscriere protocolară efectuarea investițiilor în valori mobiliare corporative de către Asociația de Economii și Împrumut „LOZOVA” prin procurarea a 100 acțiuni ordinare nominative de clasa I, emise de către Societatea pe acțiuni „Corporația de Finanțare Ru-

rală”, la prețul maxim de 75 lei, în sumă de pînă la 7500 lei.

De asemenea, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a decis înregistrarea prospectului ofertei publice a valorilor mobiliare pe piața secundară de preluare obligatorie, anunțată de ofertantul S.R.L. „Orlact Grup”, obiectul căreia îl constituie procurarea a 30 192 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni „Orlact”, la prețul de 39,64 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării.

În același context, Consiliul de administrație al CNPF a aprobat înregistrarea prospectului ofertei publice a valorilor mobiliare pe piața secundară de preluare obligatorie, inițiată de ofertantul Amirov Enver, obiectul căreia îl constituie procurarea a 9 347 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni „SUD – VEST MONTAJ” la prețul de 2,60 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării.

În cadrul ședinței, Consiliul de administrație al CNPF a avizat, cu titlu de înscriere protocolară, înregistrarea de stat a modificărilor operate în actele de constituire și în datele Companiei de Asigurări „TRANSELIT” S.R.L., înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind schimbarea denumirii din Compania de Asigurări „TRANSELIT” Societate cu Răspundere Limitată în Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate cu Răspundere Limitată și înregistrarea de stat a Statutului Întreprinderii Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate cu Răspundere Limitată în redacție nouă.

Totodată, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a aprobat hotărârea de a reperfecta licența Brokerului de Asigurare – Reasigurare „EXTRA-ASIG” S.R.L. seria CNPF nr. 000316, eliberată la 07.08.2009 pentru dreptul de a desfășura activitatea de intermediere în asigurări și/sau reasigurări a brokerului, prin substituirea anexei la licență cu includerea unei subdiviziuni separate noi pentru desfășurarea activității licențiate pe adresa: mun. Chișinău, str. Burebista 17 și excluderea subdiviziunilor amplasate pe adresa: Zona drumului M1 Chișinău – Leușeni – frontiera cu România, km 99 + 000 (dreapta), mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru 16, of. 24.

De asemenea, Consiliul de administrație al CNPF a acceptat reperfectarea licențelor Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A. seria CNPF nr. 000095, eliberată la 05 ianuarie 2007, seria CNPF nr. 000096, eliberată la 05 ianuarie 2007, seria CNPF nr. 000097 eliberată la 09 decembrie 2008 și seria CNPF nr. 000668, eliberată la 25 august 2011 pentru dreptul de a desfășura activitatea în domeniul asigurărilor, prin substituirea anexelor la licențe cu: includerea subdiviziunii separate ale companiei după cum urmează: or. Vulcănești, str. Gagarin, 56; excluderea subdiviziunilor amplasate pe adresele: or. Criuleni, str. 31 August, 104, of. 13; or. Florești, str. V. Lupu, 59; și modificarea adresei subdiviziunii din or. Cahul, str. Eminescu, 32b în or. Cahul, str. Mateevici, 33B.

În aceeași ordine de idei, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a aprobat și reperfectarea licenței Companiei de Asigurări „MOLDOVA-ASTROVAZ” S.R.L. seria CNPF nr. 000658, eliberată la 22 aprilie 2011 pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor, asigurări generale, prin substituirea anexei la licență cu includerea subdiviziunii separate a companiei: or. Soroca, str. Independenței, 48, ap. 2.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asigurărilor, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a aprobat decizia efectuării controlului activității Brokerului de Asigurare „BROKER EXPERT” S.R.L. pentru perioada 30.04.2008 – 31.08.2011.

Consiliul de administrație al CNPF, în baza rezultatului inspecției în teren, a hotărât să prescrie repetat conducerii Companiei de Asigurări „AFES-M” S.R.L. în termen de 30 zile restituirea mijloacelor bănești investite fără avizul prealabil al autorității de supraveghere și repararea integrală a cheltuielilor suportate de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule. Compania în cauză se sancționează cu interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare și a încasării primelor aferente; interzicerea desfășurării activității investiționale prin înstrăinarea activelor. În cazul nerespectării prezentei prescripții, Compania de asigurări „AFES-M” S.R.L. e avertizată cu retragerea licențelor eliberate pentru dreptul de a activa în domeniul asigurărilor.

Republica Moldova și Ucraina au aderat la Memorandumul social al Comunității Energetice

Continuare din pag. 1.

În consecință, una din prioritățile noastre este atragerea investițiilor în modernizarea sectorului energetic, pentru a asigura tarife corecte și securitatea livrărilor”, a mai spus Valeriu Lazăr. El a subliniat că dimensiunea socială este una dintre prioritățile președinției Republicii Moldova în Comunitatea Energetică, de rând cu dimensiunea cooperării în domeniul petrolier, ambele fiind o premieră pentru această organizație.

Directorul Secretariatului Comunității Energetice, Slavtcho Neykov, a salutat devotamentul Chișinăului pentru activitatea în cadrul CE, precizând că Republica Moldova a aprobat în timp record o serie de legi în domeniul energetic, care reprezentau o condiție pentru aderarea la această organizație.

“Republicii Moldova, în calitate de președinte al organizației, îi revine rolul de a susține realizarea așa-numitului „pachet energetic 3”, legislația Uniunii Europene cu privire la separarea extracției-producției resurselor energetice de distribuția lor pe piața energetică europeană”, a mai spus Neykov.

Oficialul a remarcat că, pentru prima dată, Comunitatea Energetică examinează o strategie regională, iar acest fapt confirmă importanța principiului solidarității într-o regiune în care, acum 15 ani, mai multe țări se aflau în stare de război.

Actualmente, 95% din balanța energetică a Republicii Moldova este asigurată de importuri, iar prețul pentru energia electrică furnizată este de trei ori mai mare decât media europeană. Oficialii din cadrul Ministerului Economiei consideră că R. Moldova ar putea acoperi aproximativ 15% din consum, utilizând resurse regenerabile, iar implementarea metodelor de eficiență energetică în sectorul industrial și în gospodăriile casnice ar asigura o economie de 30-40%.

Guvernul RM a alocat în anul curent 25 milioane de lei din bugetul de stat pentru programe de eficiență energetică, aceste mijloace fiind suplimentate de partenerii de dezvoltare cu peste 20 de milioane de euro. Începând cu luna octombrie a acestui an, Uniunea Europeană va veni cu un pachet de legi care vizează investițiile în infrastructura de transport a energiei și va cofinanța proiectele realizate în țările membre, care sunt importante pentru întreaga structură energetică comună.

Lilia PLATON

Parlamentul Moldovei a aprobat, în a doua lectură, Proiectul de Lege cu privire la măsurile suplimentare pentru asigurarea stabilității financiare

După cum a relatat anterior Ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruță, Proiectul de Lege a fost elaborat cu scopul identificării măsurilor statului, băncilor și Fondului de garantare a depozitelor din sistemul bancar pentru susținerea stabilității financiare pe calea minimalizării riscurilor și de partajare a riscurilor între subiecții de pe piața bancară.

Potrivit legii, pentru a reduce din presiunea negativă asupra Băncii de Economii, după acordarea Investprivatbank a mijloacelor pentru plata depozitelor personale, Ministerul Finanțelor va emite și va transfera Băncii de Economii titluri de stat în sumă de 436,9 mil. lei la preț nominal, cu o dobândă fixă de 0,01% pe an.

Titlurile de stat vor fi recuperate trimestrial în cote egale până la 30 decembrie 2015. Pentru recuperarea surselor bugetare pentru cumpărarea titlurilor de stat de la Banca de Economii, în 2011-2014, băncile comerciale vor achita anual o taxă specială pentru asigurarea stabilității financiare până la acumularea sumei de 100 mil. lei. În special, în anii 2011-2013 această taxă va constitui 0,12 la sută din suma totală a depozitelor personale, înregistrate la balanța băncii până pe data de 31 decembrie a fiecărui an. În 2014, mărimea taxei va fi stabilită de către Ministerul Finanțelor în baza diferenței dintre 100 mil. lei și suma acumulată în 2012-2013.

Potrivit aceleiași legi, Băncii de Economii îi vor fi returnate din Fondul de garantare a depozitelor în sectorul bancar 48,1 mil. lei – suma totală garantată a depozitelor persoanelor fizice Investprivatbank la data de 19 iunie 2009. Aceeași sumă va fi redusă din datoria Investprivatbank față de Banca de Economii.

InfoMarket

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405.
E-mail: info@cnpf.md

Stimate acționar al BC „Moldindconbank” S.A.

Vă aducem la cunoștință că, în conformitate cu Hotărârea Consiliului Băncii (proces-verbal nr. 11 din 23.09.2011), la 25 octombrie 2011, ora 11.00 în oficiul Băncii centrale se va desfășura Adunarea generală extraordinară prin corespondență a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A.

ORDINEA DE ZI:

1. Alegerea Comisiei de numărare a voturilor a Adunării generale extraordinare a acționarilor.
2. Alegerea președintelui și secretarului Adunării generale extraordinare a acționarilor
3. Cu privire la majorarea capitalului social al Băncii din contul profitului nedistribuit din anii precedenți prin efectuarea emisiei suplimentare de acțiuni.
4. Cu privire la aprobarea Dării de seamă privind rezultatele emisiei a XVI-a. și a Listei subscriitorilor la acțiuni în cadrul emisiei suplimentare.
5. Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor la Statutul Băncii.
6. Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor la Regulamentul Consiliului BC „Moldindconbank” SA.

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE:

- Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunare este întocmită la data de 26.09.2011.
- Exercițarea dreptului de vot se desfășoară prin completarea buletinului de vot expediat fiecărui acționar sau reprezentantului legal al acestuia, sau deținătorului nominal de acțiuni.
- Buletinul de vot urmează să fie semnat de către acționar sau de reprezentantul legal al acestuia și autentificat de notar sau de administrația organizației de la locul de muncă, de studii sau de trai al acționarului, iar pentru pensionari – de organul de asistență socială de la locul de trai.
- Buletinul de vot urmează să fie expediat până la 25.10.2011, pe adresa: mun. Chișinău, str. Armenească, 38, bir. 418. Acționarilor pot lua cunoștință de materialele ce vizează ordinea de zi a adunării, începând cu 14.10.2011, între orele 10.00 – 16.00, în sediul Băncii din str. Armenească, 38, bir. 418.

Președinte al Comitetului de conducere
Svetlana Banari

Producătorii de zahăr salută înțelegerea guvernului cu FMI de a menține TVA la zahăr la nivelul de 8%

Producătorii salută înțelegerea Guvernului cu Fondul Monetar Internațional (FMI) de a menține TVA la zahăr la nivelul de 8%.

Solicitat de reporterul INFOTAG, președintele Uniunii republicane a asociațiilor producătorilor agricoli „UniAgroProtect”, **Alexandru Slusari**, a spus că în condițiile secetei actuale, când producătorii de sfeclă înregistrează pierderi enorme, nu este oportună majorarea TVA la zahăr.

El a menționat că dacă propunerea FMI de majorare a TVA era acceptată, aceasta ar fi însemnat „moartea sectorului de producere și prelucrare a sfecele de zahăr în R. Moldova”.

“Acum producătorii vor fi mai siguri și își vor putea dezvolta afacerile. Este bine că Guvernul și FMI au analizat piața și au ținut cont de recomandările producătorilor și nu s-au grăbit să ia o decizie pripită pe care mai apoi să o regrete”, a menționat Slusari.

Solicitat de INFOTAG să comenteze această decizie a Guvernului, președintele Uniunii Producătorilor de Zahăr din R. Moldova, speakerul administrației companiei moldo-germane “Sudzucker Moldova”, **Alexandru Koss**, a spus că aceasta este o noutate bună.

“Toți participanții ramurii sfecele și zahărului au respirat ușurat. Suntem bucuroși că rațiunea a triumfat și Guvernul a reușit să apere această poziție în fața FMI”, a spus el.

Potrivit lui Koss, menținerea condițiilor cadru pentru ramura zahărului și a sfecele de zahăr este un semn pozitiv pentru toți investitorii străini și locali, indiferent de sectorul în care activează.

“Investițiile au nevoie de stabilitate și consecvență în politica fiscală, de previzibilitatea indicatorilor macroeconomici ai țării. Investițiile în sectorul de producere se calculează pe zece ani înainte, iar valoarea adăugată maximă este creată anume de producție”, a remarcat speakerul administrației companiei.

Alexandru Koss spune că angajații din domeniul zahărului speră că RM a luat o decizie definitivă, care sugerează că “complexul sfecele și zahărului rămâne unul strategic pentru economia țării”.

“Menținerea TVA la zahăr la nivelul de 8% va oferi stabilitate producătorilor și procesatorilor de sfeclă”. Despre aceasta a comunicat reporterului INFOTAG directorul comercial al companiei “MAGT-Vest”, **Petru Guțuleac**.

“Compania noastră a luptat foarte mult pentru menținerea cotei actuale a TVA la zahăr. Mă bucur că Guvernul a ținut cont de opiniile noastre. Majorarea cotei TVA la zahăr de la 8% la 20% a fost o propunere a Ministerului Finanțelor, ca urmare a recomandărilor făcute de FMI. Consider că, deși avea să fie acceptat de către Guvern, proiectul legii privind majorarea TVA la zahăr nu avea să fie adoptat de către Parlament”, a spus Guțuleac.

Potrivit lui, “în contextul crizei actuale, a majorării tarifelor la gaze și la alte servicii, Parlamentul nu avea să permită distrugerea domeniului de producere și prelucrare a sfecele de zahăr”.

B.C. “Moldindconbank” S.A.

proiect

HOTĂRÎRE cu privire la emisia acțiunilor B.C. “MOLDINDCONBANK” S.A.

1. Denumirea completă și adresa juridică a emitentului: **Banca Comercială “Moldindconbank” S.A., Republica Moldova, MD-2012, mun. Chișinău, str. Armenească, 38.**
2. Data și numărul înregistrării de stat a emitentului **20.06.2001 numărul 1002600028096**
3. Data adoptării hotărârii privind emisiunea valorilor mobiliare (data și numărul procesului-verbal al ședinței la care a fost adoptată decizia respectivă) **Proces-verbal nr. 3 din 25 octombrie 2011.**
4. Denumirea organului de conducere al emitentului valorilor mobiliare, care a adoptat hotărârea privind emisia valorilor mobiliare **Adunarea generală extraordinară prin corespondență a acționarilor BC “Moldindconbank” S.A., în conformitate cu p (2) art. 42 al Legii privind societățile pe acțiuni.**
5. Tipul valorilor mobiliare **Acțiuni ordinare nominative.**
6. Clasa valorilor mobiliare **Clasa întâi.**
7. Numărul de ordine al emisiunii respective a valorilor mobiliare din clasa respectivă: **Emisiunea a XVI-a.**
8. Numărul de valori mobiliare în emisiunea respectivă **3 296 438 (trei milioane două sute nouăzeci și șase mii patru sute treizeci și opt) acțiuni.**
9. Numărul de valori mobiliare în clasa respectivă (ținând cont de emisiunea în cauză) **4 967 794 (patru milioane nouă sute șaiszeci și șapte mii șapte sute nouăzeci și patru) acțiuni.**
10. Mărimea (mărimea posibilă) emisiunii în expresie numerică și valorică, cota valorilor mobiliare subscrise: **3 296 438 (trei milioane două sute nouăzeci și șase mii patru sute treizeci și opt) acțiuni ordinare nominative în suma totală de 329 643 800 (trei sute douăzeci și nouă milioane șase sute patruzeci și trei mii opt sute) lei, cota valorilor mobiliare – 100%.**
11. Modul și formele de achitare a valorilor mobiliare, denumirea patrimoniului primit în contul achitării: **Achitarea acțiunilor va fi efectuată din contul profi-**

tului nedistribuit al BC “Moldindconbank” S.A. din anii precedenți

12. Prețul de plasare a unei valori mobiliare, metoda de determinare a prețului de plasare: **Prețul de plasare a unei acțiuni este egal cu valoarea ei nominală de 100 lei.**
13. Cota valorilor mobiliare, la neplasarea cărora emisiunea va fi considerată ca neefectuată **100%.**
14. Lista subscriitorilor la valorile mobiliare – în cazul plasării închise: **Lista subscriitorilor se va anexa la prezentarea dării de seamă privind rezultatele emisiunii de acțiuni**
15. Forma valorilor mobiliare **nematerializată**
16. Descrierea drepturilor pe care le conferă valoarea mobilă din clasa respectivă și a altor caracteristici distinctive **Acțiunea ordinară nominativă de clasa I conferă proprietarului ei dreptul la un vot la adunarea generală a acționarilor, dreptul de a primi o cotă-parte din dividende și o parte din bunurile societății în cazul lichidării acesteia.**
17. Modul de plasare a emisiunii valorilor mobiliare (publică sau închisă) **Emisiune închisă.**
18. Termenele inițiale și finale ale plasamentului valorilor mobiliare din emisiunea respectivă **25.10.2011 – 25.10.2011**
19. Scopurile concrete (direcțiile) de utilizare a mijloacelor, mobilizate în procesul emisiunii **Sursele acumulate în urma emisiunii se îndreaptă la majorarea capitalului social, necesare pentru dezvoltarea și desfășurarea activității generale în domeniul bancar.**
20. Organizarea procesului de plasare (de sine stătător sau prin intermediari) **Plasarea acțiunilor se va efectua de către bancă de sine stătător.**
21. Alte clauze esențiale ale emisiunii: **Acțiunile emisiunii suplimentare vor fi repartizate acționarilor proporțional cotei deținute în capitalul social al BC “Moldindconbank” S.A. reiesind din proporția 2 acțiuni din emisiunea suplimentară la o acțiune deținută.**

A.O. «Tîmplarul»

Сообщает, что 21 сентября 2011 года состоялось внеочередное, общее собрание акционеров.

В СООТВЕТСТВИИ

С ПОВЕСТКОЙ ДНЯ БЫЛИ ПРИНЯТЫ СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

- О роспуске Общества по собственной инициативе.
- Образована ликвидационная комиссия.
- Ликвидационная комиссия наделена правом осуществления процедуры роспуска общества.
- Утвержден порядок и сроки процесса роспуска общества.
- Утвержден порядок и сроки информирования кредиторов об иницировании процедуры роспуска общества.

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar 225131138

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:
 Moldpresa: 67770
 Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
 1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
 Președinte: Elena PUI,
 Elena VASILACHE, Inga CAZACIOC,
 Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.
REDACTOR-ȘEF:
 Ghenadie TUDOREANU
 Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
 Tatiana SOLONARI
 Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și dărilor de seamă: capital@market.md
 TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
 FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
 Str. Vasile Alecsandri, 115
 (Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
 c/f 1003600114204,
 BC “Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA.,
 fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436
 În ziar au fost utilizate știrile agenției «Basa-press» și «InfoMarket»
 Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
 Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Asigurarea între «sugestie» și obligare

Piața de brokeraj în asigurări tot mai atractivă

Anton Caba, președintele Asociației Brokerilor de Asigurare-Reasigurare (ABAR) atenționează că "crearea companiilor de brokeraj afiliate unor instituții financiare inhibă dezvoltarea pieței de intermediere și a celei de asigurări, în ansamblu. Consumatorul în esență este cel care are de pierdut și la capitolul preț și la achitarea despăgubirilor".

MAI MULȚI BROKERI?

Anton Caba, președintele Asociației Brokerilor de Asigurare-Reasigurare (ABAR) susține că în ultima perioadă numărul companiilor de brokeraj în asigurări a crescut mai mult decât în alte perioade. Explicația constă în faptul că unele companii de leasing, bănci, saloane auto, cât și alte instituții financiare au decis să creeze companii de brokeraj pentru a-și mări profiturile.

"Desigur, printre ei mai sunt și persoane (foști angajați) care au migrat din cadrul companiilor de asigurări, din cadrul societăților de intermediere etc. și au reușit să "împrumute" și ceva din portofoliul acestora. Astăzi, ar fi o naivitate să-ți crezi o societate de brokeraj și, după modelul clasic, să-ți crești un portofoliu. Este practic imposibil și nerentabil în condițiile enumerate mai sus.

Pe de altă parte, Vladimir Știrbu, directorul Direcției generale supraveghere asigurări, din cadrul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, a declarat pentru Capital Market: "Nu pot spune că numărul brokerilor de asigurare pe piața din R. Moldova a crescut brusc în ultima perioadă. Dovadă fiind și datele statistice pentru ultimii trei ani și jumătate. Astfel, în primii doi ani de la intrarea în vigoare a legii noi cu privire la asigurări care reglementează activitatea brokerilor de asigurare, au fost eliberate 32 licențe pentru companii de brokeraj, în 2009 – 13 licențe, în 2010 – 18, iar în primul semestru al anului curent, doar 6 licențe".

Întrebat care sunt repercursiunile creării unor astfel de companii de brokeraj – „ciuperci” pe piața din R. Moldova, Anton Caba a declarat că crearea companiilor de acest gen are repercursiuni negative mai mult pentru brokerii independenți.

DETALII ÎNTRE LEGAL SAU ILEGAL

"Despre ce fel de concurență putem vorbi dacă un cetățean care își procură un autovehicul în leasing nu are posibilitatea să-și aleagă brokerul care să-l ajute în alegerea companiei de asigurări? Cum putem vorbi despre dezvoltarea pieței de brokeraj dacă brokerul independent nu are acces la leasing, bănci etc. În ceea ce privește achitarea despăgubirilor, pot să vă spun că, de cele mai multe ori, astfel de brokeri care "filtrează" legătura dintre client și asigurator nici nu se implică în soluționarea dosarelor de daună", crede Caba.

Angela Gladei, director general al companiei de leasing „Total Leasing” ne-a asigurat că, de regulă, compania pe care o conduce lucrează cu anumite companii de asigurări, selectate în baza indicatorilor financiari, lichidității, prin prisma acționariatului și a altor criterii care să demonstreze siguranță pentru client.

"Dat fiind faptul că specialiștii noștri au cunoștințe în domeniul economic, pentru noi este mai simplu să vedem care este situația financiară a unei sau altei companii de asigurări. Astfel că le sugerăm clienților noștri, din lista pe care o avem, să aleagă compania de asigurări la care și-ar putea asigura bunul procurat cu ajutorul companiei noastre de leasing", afirmă Gladei.

Vladimir Știrbu, directorul Direcției generale supraveghere asigurări, din cadrul Comisiei Naționale a Pieței Financiare explică situația creată prin faptul că legislația în domeniu prevede condiții relativ simple în crearea și obținerea unei licențe pentru activitatea unei companii de brokeraj. Una dintre cerințele de bază fiind deținerea unui capital statutar de 25 mii lei, "o sumă nu atât de mare".

Potrivit Angelei Gladei, aceasta este doar la nivel de sugestie deoarece "nu avem dreptul să impunem clientului o anumită companie sau broker de asigurări, lucru interzis de legislație. "Dacă clientul are o istorie de succes cu o anumită companie de asigurări, nu-i interzicem să lucreze cu aceasta și în cazul procurării unui bun cu ajutorul companiei noastre de leasing. Acesta ar fi un atu și pentru clientul care cunoaște compania de asigurări, dar și pentru asigurator, deoarece cunoaște clientul și istoricul acestuia de asigurare", consideră Gladei.

Angela Gladei recunoaște: "Dacă e să fim sinceri, și băncile au anumite companii de asigurare pe care le propun clienților ca fiind oportune în a asigura bunul procurat cu ajutorul unui credit oferit de bancă. Aceasta se face prin prisma politicilor de risc. Atât noi, cât și băncile, fiind instituții financiare, suntem mai versați în a analiza indicatorii financiari ai companiilor și brokerilor de asigurări, lucru puțin cunoscut de mulți dintre clienții noștri".

Vladimir Știrbu susține că nu se poate spune că crearea brokerilor de asigurare de către companiile de leasing, saloane auto, bănci și alte instituții financiare este ilegală. Companiile de leasing și saloanele auto care creează companii de brokeraj încearcă să externalizeze serviciile creând entități profesionale.

"Este altceva când vorbim de modul în care aceste entități solicită clienților protecția prin asigurare ca servicii auxiliare produselor lor de bază și dacă clienții nu sunt limitați în drepturile lor consfințite prin lege. Aici asistăm la detalii foarte subtile, când recomandările pot trece foarte ușor de hotarul admisibil și se transformă în impunere a intermedierei neapărate printr-un anumit broker și o anumită companie de asigurare. Sigur, impunerea unui broker și unei companii de asigurare pentru client este ilegală deoarece contravine normelor de protecție atât a consumatorului cât și a concurenței, însă aceste acțiuni necesită probe, care nu sunt ușor de obținut, având în vedere că clientul este concentrat în primul rând pe produsul de bază (leasing, credit, ipotecă etc.)", opinează Știrbu.

"Atunci când un salon auto sau o companie de leasing o să-i refuze clientului polița cu care el și-a asigurat bunul procurat și refuzul o să fie pe suport de hârtie, atunci organele abilitate pot să ia atitudine. Totul depinde de insistența clientului și de dorința de a-și apăra interesele", susține Caba.

CLIENTUL NU NEGOCIAZĂ PREȚUL

Anton Caba crede că în situația dată, în fond, nu apar probleme la capitolul prețuri. "E doar o problemă de principiu – am eu libertatea de a-mi alege de unde doresc să-mi procur o poliță de asigurare sau nu? Oricum, clientul nici nu poate să discute despre preț, tarifele fiind stabilite de asigurator", susține Caba.

Potrivit lui Caba, în cazul unei asigurări "recomandate" de una din instituțiile financiare, condițiile sunt conform standardelor, deoarece problemele apar după survenirea cazului asigurat, ci nu la etapa procurării poliței.

De aceeași părere este și Vladimir Știr-

bu, care susține că prețul poliței procurate la un broker creat de compania de leasing este neapărat mai mare, or, în situația când compania de leasing era asistent în brokeraj la un broker obișnuit, prețul poliței includea neapărat și comisionul asistentului în brokeraj, prin urmare, schimbându-și calitatea din asistent al brokerului în fondator al acestuia, se investește o marjă de comision care poate fi negociată cu clientul, evident, spre micșorarea prețului.

"În unele cazuri vor achita mai puțin pentru polița de asigurare cei care aleg să se asigure direct la o companie de asigurări, dar la survenirea unor litigii cu compania de asigurări riscă să se ocupe singuri de soluționarea acestora, or, în cazul asigurării prin intermediul unui broker, acesta, de obicei, își asumă responsabilitatea de asistență pe durata derulării contractului de asigurare, inclusiv la survenirea riscului asigurat", afirmă Știrbu.

Angela Gladei afirmă că dacă vorbim de prețul asigurării pentru bunurile procurate prin intermediul companiilor de leasing, atunci acestea sunt ca pe toată piața.

"Trebuie de spus că bunul se asigură cu un anumit procent de la valoarea de piață a acestuia. Astfel, în primul an de la procurare, bunul se asigură cu 4,5% din valoarea de piață a acestuia, al doilea an fiind aplicată o reducere de 10 la sută, iar al treilea an, 15 la sută", asigură Gladei.

LEGILE PIEȚEI FAC SELECȚIA

"Însă, dacă este ușor să apari pe piață, nu este tocmai ușor să te și menții. Astfel, în ultima perioadă, mai multe companii de brokeraj și-au suspendat activitatea, iar unele nu sunt prea active. Legile pieței fac o selecție „naturală” a companiilor de brokeraj. Acest lucru va fi cu atât mai valabil când vor intra în vigoare modificările și completările la legea cu privire la asigurări, care pe moment sunt examinate în Parlament. Astfel, se înaintază cerințe noi față de pregătirea profesională a brokerilor, precum și prevederi care vor determina disciplina financiară a acestora", afirmă Vladimir Știrbu.

Vladimir Știrbu afirmă că pentru respectarea legislației privind protecția consumatorului și a concurenței, o soluție ar fi ca băncile, saloanele auto, companiile de leasing să acrediteze în baza unui regulament intern companiile de asigurări și brokerii ce activează pe piață.

"Acreditarea ar trebui să fie în baza unor criterii clare și transparente. Astfel ar apărea o concurență sănătoasă, din care ar avea de câștigat consumatorul de servicii de asigurare, dar și piața de asigurare, în general. O astfel de experiență există în Federația Rusă, unde sistemul de acreditare pentru asiguratorii este stabilit în baza unui spectru larg de criterii și aplicat transparent de către bănci, companiile de leasing, saloanele auto și de alte instituții financiare", conchide Știrbu.

Tatiana SOLOARI

Importul mașinilor noi în RM a crescut cu 16% în primele opt luni ale anului 2011

În ianuarie-august 2011, în Republica Moldova au fost importate 3 298 mașini noi, cu 16% mai mult față de aceeași perioadă din 2010 și cu 11% mai puțin decât în primele 8 luni ale anului 2009.

Lider în vânzările de mașini noi în ianuarie-august a fost marca Dacia – 480 automobile, cu 22% mai mult decât în ianuarie-august 2010. Vânzările mașinilor Dacia constituie 16,4% din totalul vânzărilor de automobile noi din Moldova de la începutul anului. Pe locul al doilea – Skoda – 325 automobile (+40% comparativ cu primele 8 luni ale anului 2010), ce a reprezentat 10% din vânzările de automobile de la începutul anului.

În topul celor zece companii, ponderea cărora, în ianuarie-august 2011, constituie 71,3% din vânzări, sunt incluse, de asemenea: Toyota – 288 automobile, Chevrolet – 230, Hyundai – 203, Lada – 201, Ford – 185, Mitsubishi – 183, Mercedes – 146 automobile, BMW – 112 automobile.

În importul de automobile în ianuarie-august 2011, cea mai mare pondere (peste 53%) a revenit mașinilor cu vârsta de 5-7 ani – 6691 unități. Automobile de 2-4 ani au fost importate 2 219 unități (17,7%); de 8-10 ani – 274 unități (2,1%). După cum s-a relatat anterior, din anul 2005, în R. Moldova, este în vigoare interdicția privind importul de vehicule mai vechi de 7 ani.

InfoMarket

Boris Gherasim: Ministerul transporturilor va selecta antreprenorii pentru reconstrucția a 700 km de drumuri naționale

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor planifică să desfășoare concurs pentru reconstrucția a 700 km de drumuri naționale. Despre aceasta a anunțat viceministrul Boris Gherasim în cadrul unei vizite în raionul Rezina.

După cum relatează INFOTAG, el a spus că primul tender va fi organizat pe 15 octombrie, iar mai târziu, în noiembrie.

"Planificăm să încheiem toate contractele în prima jumătate a anului 2012. Preconizăm să reparăm drumurile Chișinău-Bălți, Chișinău-Giurgiulești, Sărăteni-Soroca, Chișinău-Ungheni. Avem un plan clar pentru fiecare traseu", a spus Gherasim, menționând că "cheltuielile vor fi acoperite din contul mijloacelor străine".

Potrivit viceministrului, a fost elaborată Strategia națională de dezvoltare pentru anii 2012-2020, care include o serie de priorități în vederea asigurării creșterii durabile și reducerea sărăciei.

"Infrastructura drumurilor este poziționată pe locul doi în documentul respectiv, iar acest fapt demonstrează că drumurile rămân a fi o ramură importantă pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova", a menționat Gherasim.

INFOTAG precizează: În republică sunt 10 530 km de drumuri, dintre care 1075 km de drumuri magistrale, 2575 km de drumuri republicane, 7300 km de drumuri locale. Acestea se află în subordinea Administrației de Stat a Drumurilor.

Vasile BUMACOV:

“Nu există motive de îngrijorare pentru securitatea alimentară a țării”

Interviu acordat în exclusivitate Agenției Informaționale de Stat MOLDPRES de către ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile BUMACOV.

– **Dle ministru, seceta din acest an este apreciată drept una severă, similară cu cea din anul 1946. În ce măsură lipsa de precipitații din august-septembrie a afectat recolta din acest an? Securitatea alimentară a țării va fi asigurată?**

– Ar fi greșit să credem că securitatea țării este asigurată doar atunci când în hambare este grâu îndeajuns, avem făină, legume, fructe etc. Pericolul există, dacă noi nu avem, bunăoară grâu, și totodată nu există în regiune grâu, ceea ce s-a întâmplat anul trecut în februarie, când am stopat exportul de grâu. Dacă nu avem un oarecare alt produs îl putem cumpăra. Moldova este deja inclusă în circuitul economic european, mondial, ca orice țară normală și poate vinde și cumpăra orice marfă.

Ne aflăm într-un zonă cu risc sporit pentru agricultură. Dacă nu avem secetă, atunci avem ploi torențiale care spală semințele sau grindină, dacă ne ocolește grindina, dă peste noi seceta. Agricultorii deja sunt deprinși cu aceste riscuri. Ele sunt și vor fi. Și în contextul încălzirii globale vor fi și mai multe riscuri. De aceea astăzi trebuie să ne gândim ce întreprindem în domeniul agriculturii ca ceea ce pregătește natura să nu aibă un impact atât de esențial asupra agriculturii. Astăzi, seceta nu ne afectă practic în nici un fel, dacă implementăm cu patru-cinci ani în urmă, la cultivarea cerealelor, așa-numita agricultură conservativă. Solul avea să fie acoperit cu un strat destul de gros de reziduuri, care permite menținerea unui minim necesar de umiditate în sol, nu permite evaporarea, mașinile moderne foarte ușor străbat acest strat și pătrund la adâncimea necesară în sol. În SUA această tehnologie se aplică de 60 de ani și au uitat de plug. Chiar și în

România în zona Brăilei. În Ucraina de zece ani se aplică această tehnologie. Noi cheltuim sume colosale pentru a ara solul și astfel îl uscăm.

– **Totuși, în ce măsură ne va afecta seceta?**

– Două lucruri sunt problematice. În primul rând, deocamdată nu putem să pregătim solul și să semănăm grâul și orzul de toamnă. Dar mai avem timp până la mijlocul lunii octombrie. Mulți dintre producătorii agricoli, care sunt foarte atenți la prognoza meteo, înaintea ploilor seamănă în uscat, apoi vin ploile și problema este rezolvată. Meteorologii ne promet ploi la începutul lunii octombrie și sper să nu rămână cerealele o problemă mare pentru anul viitor.

În al doilea rând, o parte din sfecla de zahăr se usucă și pierde din calitate. Și recoltarea este mai dificilă în sol uscat. Aceasta este marea problemă. Producătorii agricoli au amânat începutul recoltării. De regulă, recoltarea începe la sfârșitul lunii august, în acest an însă a fost amânată, iar ca urmare și producerea de zahăr.

Însă, datorită faptului că agricultura Republicii Moldova este foarte diversă, în fiecare an noi avem acoperire prin alte culturi. De exemplu, în acest an, vom avea pierderi la sfecla de zahăr, dar nici un an nu a fost atât de bun ca cel curent pentru floarea soarelui. Anul este foarte bun pentru recoltare, noi nu avem pierderi.

– **Dle Bumacov, v-aș ruga să vă referiți și la statisticile privind producția pentru a judeca în ce măsură suntem asigurați cu alimente?**

– Am avut o recoltă bună de grâu. La o suprafață mai mică cu 10-12 mii de hectare decât în anul 2010, am recoltat cu 50 mii de tone de grâu mai mult, respectiv 833 mii

de tone. Mai mult de jumătate din recoltă este de calitate superioară, adică grâu alimentar.

Vom avea peste 400 mii de tone de floarea soarelui. Timpul este bun pentru recoltare, nu va necesita uscare suplimentară. Problema este însă că și Rusia și Ucraina au o recoltă bună, astfel că îmi este teamă să nu avem scăderi de preț. Astăzi kilogramul de floarea soarelui se vinde la un preț de peste cinci lei. Este un preț foarte bun, care asigură rentabilitate înaltă în condițiile în care prețul de cost a acestei culturi este de 2,20 lei. Am dori, desigur, să nu fie 5,2 lei, ci 7 lei, cum a fost la început de an, dar și vecinii noștri au obținut o recoltă bună.

Există condiții bune pentru recoltarea porumbului. Cheltuieli colosale se fac pentru uscarea lui. În acest an însă agricultorii nu se grăbesc să-l recolteze, îi dau posibilitatea să se usuce în câmp. Recolta este foarte bună.

Același lucru îl putem spune și despre struguri, care sunt la mare căutare. Avem o recoltă de fructe de calitate. Recolta de fructe și legume va fi chiar mai mare decât în anul trecut, când am recoltat respectiv 321 mii de tone de fructe și 343 mii de tone de legume. În urma negocierilor cu Rosselkhoznadzor, 175 de firme au obținut dreptul de a exporta fără un obstacol pe piața rusească. În acest an am schimbat modalitatea de alcătuire a listei companiilor care au dreptul de a exporta în Rusia. Până acum fiecare, individual, venea la Ministerul Agriculturii, apăreau zvonuri că unii au fost favorizați. Le-am dat dreptul asociațiilor exportatorilor și producătorilor de fructe să facă selecția. Aceste asociații vor sancționa companiile care vor admite neregulii. Dorim ca și vinificatorii să procedeze la fel, ca Ministerul Agriculturii să nu intervină.

– **Care vor fi prețurile la produsele agricole? Pot conta agricultorii pe aceleași venituri pe care le-au obținut în anul 2010?**

– Noi am liberalizat piața, asta a adus producătorilor agricoli adăugător în anul trecut 6 miliarde de lei, datorită prețurilor pe care le-au obținut. Le interzic celor din minister să recomande prețuri, piața în fine dictează. Evităm acest lucru pentru a nu crea divergențe între producători, exportatori și procesatori. Unii fac calcule pornind de la visurile și așteptările lor exagerate, dar nu doresc să fie realiști. Conjunctura pe piața regională este favorabilă pentru producătorii agricoli. Ce era acum trei ani? Grâul se vindea cu 80 de bani kilogramul, floarea soarelui sub 2 lei, când pentru struguri se dădea un leu și ceva. Noi trebuie să fim realiști, să ne uităm ce a fost acum trei ani și ce avem în prezent și o să vedeți că avem o diferență colosală, prețul la grâu ajunge la 3 lei, iar la floarea soarelui depășește 5 lei.

Veniturile bugetului de stat sunt mai mici decât cele prevăzute

Veniturile bugetului de stat al Moldovei, în ianuarie-august 2011, au totalizat 10 mld. 882,3 mil. lei, cu 361,5 mil. lei (3,2%) mai puțin decât se prevăzuse pentru această perioadă.

După cum au relatat agenției InfoMarket surse din cadrul Ministerului de Finanțe, în același timp, în comparație cu aceeași perioadă din 2010, acestea au crescut cu 726,2 mil. lei (7,2%). Totodată, în primele 8 luni ale anului 2011, veniturile de bază ale bugetului de stat au constituit 9 mld. 685,6 mil. lei, sau 98,8% din nivelul planificat pentru această perioadă. În comparație cu aceeași perioadă a anului trecut, acestea au crescut cu 625,1 mil. lei (6,9%). Instituțiile de stat finanțate din bugetul de stat, au acumulat venituri din fondurile speciale în sumă de 718,3 mil. lei, ceea ce a constituit 84,6% din nivelul planificat, depășind totodată indicatorii din aceeași perioadă în 2010 cu 86,4 mil. lei (13,7%). Veniturile fondurilor speciale, în ianuarie-august curent, au constituit 224,1 mil. lei, sau 121,5% din nivelul planificat, majorându-se cu 24,4 mil. lei (12,2%) comparativ cu indicatorii primelor 8 luni din 2010.

Totodată, veniturile componente proiectelor finanțate din surse externe, au constituit un total de 262,4 mil. lei, sau 62,5% din nivelul planificat. Din totalul sumei, granturile interne și externe au constituit 187,2 mil. lei, inclusiv subvențiile interne – 6,2 mil. lei, subvențiile externe – 181 mil. lei. Potrivit datelor Ministerului Finanțelor, cheltuielile bugetului de stat în ianuarie-august au constituit 9 mld. 266,4 mil. lei (808,6 mil. dolari), sau 86,5% din nivelul planificat în această perioadă.

În comparație cu ianuarie-august a anului trecut, acestea au crescut cu 676,9 mil. lei (7,9%). Totodată, cheltuielile de bază au constituit 8 mld. 091,5 mil. lei (91,7% din nivelul planificat). În comparație cu aceeași perioadă din 2010, cheltuielile principale din bugetul de stat s-au majorat cu 336,3 mil. lei (4,3%). Deficitul bugetului de stat în Republica Moldova, în ianuarie-august curent, a constituit 1 mld. 143,9 mil. lei. Sursa de acoperire a acestuia reprezintă mijloacele din emiterea de titluri de stat (64,1 mil. lei), mijloacele ajutorului financiar extern (638,6 mil. lei), veniturile din vânzarea și privatizarea proprietății de stat (28,8 mil. lei), din alte surse (854,6 mil. lei). În același timp, pentru îndeplinirea obligațiilor față de creditorii externi în această perioadă, pentru rambursarea sumei principale a creditorilor au fost direcționate 442,2 mil. lei.

Datoria totală a Republicii Moldova față de creditorii bilaterali a scăzut cu 21,01 mil. dolari (8,4%)

Datoria totală a R. Moldova față de creditorii bilaterali la sfârșitul lunii iunie 2011, a totalizat 229,55 mil. dolari, diminuându-se de la începutul anului cu 21,01 mil. dolari (8,4%).

După cum au relatat agenției InfoMarket surse din cadrul Băncii Naționale, cei mai mari creditorii bilaterali ai țării noastre sunt Rusia și SUA. Totodată, datoria Moldovei față de Rusia pentru creditele obținute anterior sub garanția guvernului, la sfârșitul trimestrului I al anului 2011 a constituit 102,99 mil. dolari, micșorându-se de la începutul anului cu 6,1 mil. dolari (5,6%). Pondere Rusia a reprezentat 44,9% din suma totală a datoriilor Moldovei față de creditorii bilaterali, la sfârșitul trimestrului I al anului 2011. Datoria R. Moldova față de SUA nu s-a schimbat de la începutul anului, constituind la sfârșitul lunii iunie 2011 aproximativ 51,24 mil. dolari (22,3% din datoria totală a țării față de creditorii bilaterali).

Datoria Moldovei față de Rusia constă din împrumuturi acordate Guvernului țării din anii 1992-1993 pentru plata resurselor energetice. O parte din datorie, în sumă de 43,4 mil. dolari, a fost restructurată, conform acordurilor încheiate cu Rusia, în cadrul Clubului creditorilor de la Paris în luna mai 2006.

InfoMarket

ORDONANȚĂ cu privire la efectuarea controlului planificat privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare “IMPERBROKER” S.R.L.

Nr. 46/8-O din 22.09.2011

Monitorul Oficial nr. 160-163/1467 din 30.09.2011

***

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare “IMPERBROKER” S.R.L., în conformitate cu Planul de activitate al Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru anul 2011 și în temeiul prevederilor art. 1 alin. (1), art. 3, art. 4 alin. (1) și alin. (2), art. 8 lit. f), art. 21 alin. (2), art. 22 alin. (1) și alin. (3) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 “Privind Comisia Națională a Pieței Financiare” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), art. 55 alin. (1), alin. (3) și alin. (5) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 “Cu privire la asigurări” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 47-49, art. 213), Comisia Națională a Pieței Financiare

DECIDE:

1. Să se efectueze controlul planificat privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare “IMPERBROKER” S.R.L. pentru perioada de activitate 29.05.2008 – 31.08.2011.

2. Controlul va fi efectuat de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare numiți prin ordinul Președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

3. Brokerul de Asigurare-Reasigurare “IMPERBROKER” S.R.L. va asigura accesul membrilor grupului de control la toate documentele și la alte surse de informație necesare controlului.

4. Prezenta ordonanță intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIETEI FINANCIARE
Mihail CIBOTARU

Chișinău, 22 septembrie 2011.

Nr. 46/8-O.

Criza datoriilor suverane din UE ar putea afecta economia Republicii Moldova?

Odată cu retrogradarea recentă a Italiei, probabilitatea tot mai înaltă de faliment a Greciei, dificultățile economice ale țărilor de la periferia UE și incapacitatea tot mai evidentă a actualelor elite politice de a face față acestor provocări, s-a înrăutățit vizibil situația socio-economică a principalului partener comercial și economic al țării noastre – Uniunea Europeană. Scopul acestei analize este estimarea nivelului de expunere a Republicii Moldova față de zona euro și de piața comunitară în întregime și determinarea principalelor canale de transmisie a unei eventuale agravări a situației economice din UE.

CARE ESTE ESENȚA CRIZEI DATORIILOR SUVERANE?

Faptul că termenul „datorie” din limba greacă, menționat și în Noul Testament, înseamnă „păcat”^[2] este unul simptomatic și ne permite să înțelegem esența crizei datoriilor suverane.

Din start, trebuie să remarcăm că actuala criză a datoriilor suverane este un rezultat evident al crizei financiare mondiale care a început încă în 2007. Ca și atunci, cauza esențială a servit acumulația unui volum imens de datorii și incapacitatea debitorilor de a-și onora obligațiile de plată. Atunci guvernele au efectuat o adevărată demonstrație de forță prin intermediul unor măsuri anti-criză neconvenționale de injectare de lichidități în economie, restructurarea datoriilor mai multor companii și bănci de importanță strategică și relaxarea maximă a politicilor monetare. Însă credibilitatea acestor acțiuni a fost subminată de persistența dezechilibrelor macroeconomice dintre țările cu surplusuri de cont curent (China, Germania) și cele cu deficite (SUA, majoritatea țărilor din UE), incapacitatea elitelor politice de a echilibra finanțele publice și de a înlătura deficiențele sistemelor din sectorul financiar. Prin urmare, criza datoriilor suverane a derivat din criza creditelor sub-prime (adică, de calitate inferioară), astfel încât datoriile s-au transformat din private în publice, iar povara acestora a fost transferată pe umerii plătitorilor de taxe.

Totuși, actuala criză pare și mai periculoasă datorită faptului că majoritatea statelor și-au epuizat resursele financiare pentru a susține cererea agregată, iar băncile centrale nu mai au același spațiu de manevră datorită relaxării pronunțate a politicilor monetare din ultimii 3 ani. Mai mult decât atât, situația din Uniunea Europeană este și mai delicată din mai multe considerente:

1. Lipsa unei politici fiscale comune în cadrul zonei euro, până nu demult, a permis țărilor de la periferie să-și finanțeze deficitele bugetare în condiții atractive. Aceasta a alimentat creșterea dezechilibrelor finanțelor publice care împreună cu retorica populistă a elitelor politice din aceste țări a dus la explozia datoriilor publice. Situația respectivă este specifică, mai ales, țărilor din grupul PIGS (Portugalia, Italia, Grecia și Spania), pe când la nivelul întregii zone euro, în medie, nivelul de îndatorare nu este atât de dramatic. Astfel, emiterea unor obligațiuni comune din partea țărilor membre ale zonei euro ar atenua esențial impactul crizei prin reducerea costurilor de deservire a datoriilor publice în țările

PIGS. Însă, lipsa unei politici fiscale comune și opoziția țărilor nordice (Germania, Finlanda, Norvegia) față de o astfel de măsură nu face decât să acutizeze criza datoriilor suverane din zona euro.

2. Riscul de faliment tot mai evident al Greciei. Pentru tot mai mulți investitori, intrarea în zona euro afectează enorm credibilitatea monedei unice europene, dar și al Uniunii Europene per ansamblu, având în vedere nivelul înalt de expunere a băncilor din majoritatea țărilor UE față de datoriile Greciei.

3. Specificul raporturilor dintre stat și sistemul bancar din UE. Spre deosebire de sistemul bancar din SUA, băncile din comunitatea europeană au fost tradițional expuse unor presiuni din partea elitelor politice mult mai mari, fapt ce a cauzat distorsiuni în managementul riscurilor și o creștere pronunțată a activelor toxice. Câteva exemple în acest sens au fost: forțarea băncilor europene să procure hârții de valoare ale Greciei pentru a diminua costurile acestora de deservire a datoriilor de stat sau forțarea băncilor spaniole să stimuleze creditarea ipotecară pentru a atenua presiunile sociale.

CARE POT FI PRINCIPALELE CANALE DE TRANSMISIE ASUPRA ECONOMIEI MOLDOVENEȘTI?

Având în vedere faptul că economia Republicii Moldova este una mică și deschisă, aceasta este foarte expusă la șocurile parvenite din exterior. Prin urmare, o eventuală agravare a situației economice a principalului partener comercial și economic al țării noastre – UE – ar putea avea anumite repercusiuni inevitabile și asupra economiei moldovenești. În continuare vom analiza pe scurt principalele canale de transmisie:

Deprecierea monedei euro. Pe fondul escaladării dificultăților economice din Grecia, retrogradării Italiei în ratingul S&P și așteptărilor macroeconomice nefaste confirmate de

renunțarea Băncii Centrale Europene la acțiunile de înăsprire a politicii monetare, au determinat deprecierea monedei euro față de dolarul american cu circa 6% doar pe parcursul lunii septembrie. Totuși, impactul acestei depreciere asupra economiei moldovenești nu este nici pe departe unul univoc, deoarece aceasta implică atât efecte negative, cât și efecte pozitive.

Deprecierea monedei euro poate fi chiar favorabilă băncilor moldovenești. Analiza activelor și pasivelor atașate la cursul de schimb relevă faptul că băncile, în mod tradițional, investesc mai mult în active exprimate în dolari. Prin urmare, deprecierea euro față de dolar și, respectiv, aprecierea dolarului față de leu permit băncilor să obțină profituri de pe urma diferenței de curs. Astfel, la finele lunii august, mărimea poziției valutare deschise lungi în dolari SUA, a fost de circa 2,6 ori mai mare față de euro.

Structura valutară a remitențelor este relativ echilibrată. În mod evident, deprecierea monedei euro erodează capacitatea de cumpărare a familiilor, ale căror venituri sunt exprimate în dolari SUA care în euro sunt exprimate circa 40%-45% din astfel de transferuri. Pe de altă parte, o pondere similară o au transferurile exprimate în dolari SUA care în contextul aprecierii dolarului față de euro favorizează familiile ale căror venituri sunt exprimate în această valută. Prin urmare, o eventuală depreciere a monedei euro presupune doar un transfer de venituri de la primul grup de familii la ultimul.

Deprecierea euro creează premise de ieftinire a produselor importate de pe piața comunitară. Luând în considerație faptul că UE este principalul exportator în țara noastră, cu o pondere de circa 45% din totalul de importuri, impactul deprecierei monedei euro ar trebui să fie destul de vizibil asupra prețurilor locale.

Principalul impact negativ al deprecierei monedei euro este creșterea poverii datoriei de stat exprimate în dolari. Cea mai mare componentă a datoriei de stat externe este exprimată în dolari SUA (circa 35%), ponderea celei denumite în euro fiind de circa 21%. Prin urmare, o eventuală depreciere a monedei unice europene față de dolarul SUA și, respectiv, aprecierea acestuia față de leul moldovenesc va duce la creșterea datoriei de stat externe exprimate în lei.

Reducerea cererii externe și diminuarea competitivității produselor moldovenești pe piața europeană. Circa jumătate din exporturile moldovenești sunt direcționate spre UE, aceasta fiind principala piață de desfacere pentru exportatorii din Republica Moldova. Prin urmare, agravarea situației economice din aceste state va avea repercusiuni directe asupra economiei moldovenești prin intermediul reducerii cererii externe, amplificată de aprecierea leului față de euro.

Diminuarea sau încetinirea influențelor de remitențe din UE. Însă impactul va fi atenuat de faptul că majoritatea emigranților moldoveni în UE sunt angajați în sectorul servi-

ciilor care, de regulă, este mai puțin afectat de crize.

Suspendarea planurilor investiționale ale companiilor din UE care activează în Republica Moldova este un efect așteptat în urma creșterii incertitudinilor macroeconomice legate de economia europeană și cea mondială și înrăutățirii situației financiare a acestor companii.

Creșterea costurilor de deservire a datoriei de stat interne. Până în prezent, titlurile de stat erau percepute de către investitori drept instrumente financiare cu zero risc. Astfel, acestea erau tratate practic în mod echivalent cu banii în numerar, ceea ce permitea statelor să-și finanțeze deficitele bugetare în condiții maxim avantajoase. Însă actuala criză a datoriilor suverane, a spulberat acest mit, fapt ce va determina majorarea costurilor de finanțare a datoriilor publice. Deși nivelul de îndatorare pentru țara noastră nu este critic, creșterea costurilor de deservire a datoriei publice interne ar putea cauza unele dificultăți cel puțin din două motive: 1. finanțarea piramidală a datoriei – se emit noi titluri de stat pentru a răscumpăra cele vechi și 2. ponderea majoră a cheltuielilor de ordin social în total cheltuieli bugetare limitează capacitatea guvernului de a face ajustările necesare pentru a diminua dependența de împrumuturi.

În concluzie, o eventuală agravare a situației economice din UE din cauza crizei datoriilor suverane ar implica o serie de repercusiuni evidente asupra economiei moldovenești în virtutea dependenței acute comerciale și financiare a țării noastre de comunitate europeană. Astfel, principalele canale de transmisie a crizei ar putea fi diminuarea influențelor de valută în urma reducerii exporturilor, remitențelor și investițiilor. Totodată, o depreciere a monedei euro față de leul moldovenesc va eroda competitivitatea exporturilor moldovenești în UE și va majora povara datoriei de stat externe a țării noastre. Însă caracterul expunerii țării noastre la moneda unică europeană mai relevă și o serie de efecte pozitive atât pentru sistemul bancar care ar putea să câștige de pe urma diferențelor de curs, cât și pentru populația în întregime datorită ieftinirii produselor importate din UE. Un impact indirect important, dar care este mai puțin discutat, ține de reevaluarea fundamentală a percepției investitorilor față de titlurile de stat și, respectiv, creșterea costurilor de deservire a datoriilor publice, care ar trebui tratate cu multă atenție de factorii de decizie din Republica Moldova.

Adrian LUPUȘOR

Acest document apare în cadrul proiectului „Promovarea bunei guvernări prin analiză și prognoză economică independentă” realizat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” cu susținerea Fundației Est – Europene din resursele financiare acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (SIDA) și Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA. Mesajul aparține Centrului Analitic Independent „Expert-Grup” și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Un scandal în pregătire

O mare agenție de evaluare financiară a permis scurgerea de informații înainte de anunțul modificărilor de rating

Procedurile interne ale uneia dintre cele trei mari agenții de evaluare financiară permit scurgerea de informații în privința ratingurilor acordate entităților pe care le examinează, potrivit unui raport al Comisiei pentru operațiuni bursiere americane (SEC), publicat sâmbătă.

“La una dintre agențiile de rating procedurile referitoare la difuzarea unei decizii de rating pare că permit, în unele cazuri, difuzarea restrânsă a deciziei înainte ca ea să fie comunicată public”, notează raportul citat.

Agencia incriminată nu este nominalizată în raport.

Acest document de 20 de pagini este ultimul publicat de SEC în privința celor trei mari agenții de rating – Standard & Poor's, Moody's și Fitch – și a altor șapte, mai puțin importante, recunoscute în SUA.

Agenciale de rating s-au văzut, în ultimii ani, acuzate de faptul că poartă o grea responsabilitate în declanșarea actualei crize prin faptul că au acordat ratinguri maxime pentru numeroase produse financiare care s-au dovedit

apoi extrem de toxice și fără valoare.

Bănuite de conflicte de interese multiple, ele au făcut obiectul mai multor anchete în Statele Unite.

Decizia din august a S&P de a scădea ratingul SUA asupra datoriei pe termen lung a fost precedată de mai multe articole de presă care evocau iminența acestei măsuri inedite. Dar raportul nu nominalizează S&P.

De o manieră generală, raportul SEC notează că fiecare dintre cele trei mari agenții de rating a adus schimbări în modul de funcționare față de perioada 2007-2008 (perioada examinată de raport este 2009-2010), dar indică faptul are “numeroase constatări și observații” unde este nevoie de schimbări.

Candidat la cea mai performantă economie din lume: Qatarul a avut o creștere a PIB de 42% în trimestrul al doilea

Economia emiratului arab Qatar a înregistrat o creștere de 41,8% a PIB nominal, excluzând inflația, în trimestrul al doilea, ca urmare a majorării livrărilor de gaze și produse asociate, dar și a prețurilor mai mari la energie pe piața globală, transmite Reuters.

PIB nominal național estimat a ajuns la 153,7 miliarde de riali (42,2 miliarde de dolari), de la 108,4 miliarde de riali în trimestrul al doilea al anului trecut, a anunțat Autoritatea pentru Statistică din Qatar. În primul trimestru, PIB a urcat cu 8,8%, la 141,3 miliarde de riali.

“Volumul ridicat al produselor industriei gazelor naturale și prețurile mari la energie sunt principalele motoare ale avansului PIB în trimestrul al doilea”, a explicat autoritatea pentru statistică.

Valoarea adăugată brută a sectorului minier, care include petrolul și gazele, a urcat cu 67,6% față de trimestrul al doilea al anului trecut, după un avans de 10,3% în primele trei luni.

Qatarul, cel mai mare exportator de gaz natural lichefiat, rămâne lider în regiunea Golfului și după creșterea PIB real, ajustat la inflație, estimată la 18,9% pentru acest an de economiști consultați de Reuters.

Un nou șoc pentru greci: Statul va crea o “rezervă de muncă”

Guvernul elen a aprobat planul privind crearea unei “rezerve de angajați” în sectorul public, prin care 30.000 de salariați vor primi doar 60% din remunerație și vor fi disponibilizați după un an, însă două treimi dintre cei afectați sunt aproape de vârsta de pensionare, transmite Reuters, citat de Mediafax.

Grecia a promis să crească taxele, să reducă salariile din sectorul public și să reducă numărul de angajați bugetari cu 20% până în 2015, pentru a determina Uniunea Europeană și Fondul Monetar Internațional să-i acorde cea de-a șasea tranșă, de 8 miliarde euro, din acordul de finanțare externă convenit în mai 2010.

Fără acești bani, statul elen ar putea intra în faliment luna această.

Guvernul a aprobat duminică înființarea unei “rezerve de

muncă” prin care 30.000 de angajați ai statului vor primi doar 60% din salariu și vor fi concediați după un an.

Impactul social al măsurii a fost însă atenuat, deoarece circa două treimi dintre cei afectați sunt aproape de vârsta de pensionare, iar restul vor proveni de la companiile de stat care urmează să fuzioneze sau să se închidă.

Astfel, efectul asupra finanțelor publice va fi mai redus decât doreau oficialii instituțiilor financiare internaționale.

Proiectul de buget pentru 2012 adoptat duminică de guvernul elen prevede deficite bugetare, în 2011 și anul viitor, mai ridicate decât țintele convenite cu UE și FMI în cel de-al doilea acord, încheiat în iulie.

Miniștrii Finanțelor din zona euro vor discuta despre Grecia la o reuniune care va avea loc luni la Bruxelles, însă vor aștepta probabil rapoarte din partea inspectorilor aflați la Atena înainte de a lua vreo decizie.

Instituțiile financiare internaționale vor debloca cel mai probabil tranșa din împrumutul Greciei, însă atenția se va îndrepta asupra proiectelor pentru perioadă 2012-2014.

Dacă misiunea UE/FMI/BCE la Atena va stabili că economia elenă va continua să evolueze sub așteptări, mai mulți oficiali europeni au sugerat, alături de numeroși economiști, că Grecia să ceară creditorilor privați o reducere mai mare a datoriei de stat față de marja de 21% convenită în iulie.

Acțiunile Kodak au urcat luni cu peste 80%, după ce s-au prăbușit vineri cu 54%

Acțiunile Kodak au crescut cu 80,7% în prima parte a ședinței de tranzacționare de luni, după ce compania a negat zvonurile că ar urma să intre în faliment care au cauzat vineri prăbușirea cotației cu 54%, transmite Reuters.

Declinul maxim atins de cotația Kodak pe parcursul ședinței de vineri a fost de 68%.

Compania a publicat, vineri, un comunicat în care anunța că a angajat firma de avocatură Jones Day, specializată în restructurare, dar că “intenționează să-și respecte toate obligațiile și nu are planuri de a intra în faliment”.

Acțiunile Kodak s-au prăbușit vineri, după ce Bloomberg a informat că producătorul de echipamente fotografice analizează declanșarea procedurilor de faliment.

Valoarea de piață a Kodak a ajuns vineri la un minim de circa 210 milioane de dolari, de la maximum de 31 miliarde de dolari în februarie 1997.

Capitalizarea Kodak a revenit luni la circa 374 milioane de dolari.

Pagină realizată de Olga GORCEAC

Reebok îngroapă o investigație federală cu 25 mil. dolari

Reebok a acceptat plata unor compensații de 25 de milioane de dolari, pentru închiderea unei investigații a Comisiei Federale pentru Comerț din Statele Unite, referitoare la promovarea nefondată a beneficiilor pentru sănătate aduse de două modele de încălțăminte, transmite Reuters, preluat de Mediafax.

Banii vor fi folosiți pentru despăgubirea celor care au cumpărat încălțăminte EasyTone și RunTone și papuci EasyTone, despre care compania a susținut că tonifică musculatura picioarelor.

Acordul cu instituția americană interzice Reebok să mai susțină că aceste produse îmbunătățesc condiția fizică.

Clienții nemulțumiți își vor putea recupera banii fie direct de la Comisia Federală pentru Comerț, fie prin intermediul unui proces colectiv.

Reclamele pentru cele trei produse susțineau că acestea includ buzunare cu aer circulant care creează o “microinstabilitate” cu efect de întărire a mușchilor.

De la începutul lui 2009, Reebok a promovat aceste produse în presa scrisă, televiziune și Internet.

Parlamentul german a aprobat modificările la fondul de salvare a zonei euro

Parlamentul german a aprobat joi, cu o majoritate covârșitoare, modificările convenite de liderii europeni în iulie pentru extinderea atribuțiilor Facilității Europene de Stabilitate Financiară, fondul de urgență al zonei euro, transmite Reuters, preluat de Mediafax.

Astfel, 523 de parlamentari au votat “pentru”, iar 85 “împotriva” cu privire la adoptarea modificărilor la fondul de urgență.

Chiar dacă propunerea a fost sprijinită de marea majoritate a parlamentarilor, nu este clar, încă, dacă executivul german a fost susținut de suficienți membri ai coaliției aflate la guvernare.

Sprijinul din partea opoziției a însemnat că rezultatul votului nu a fost pus sub semnul întrebării.

New York Times: GM a încercat să fuzioneze cu Ford înainte de a intra în faliment

Conducerea General Motors (GM) a propus Ford în secret fuziunea celor doi mari producători auto, în vara anului 2008, cu aproape un an înainte de a intra în faliment, scrie cotidianul american New York Times (NYT).

Propunerea, care a șocat conducerea Ford, a venit din partea directorului general al GM la acel moment, Rick Wagoner, se arată în articolul New York Times, o adaptare a unei cărți lansate de Bill Vlasic, șeful biroului din Detroit al publicației. În Detroit își au sediul cei mai mari trei producători auto din SUA, GM, Ford și Chrysler.

GM se confrunta cu o importantă criză de lichiditate, în timp ce Ford avea la dispoziție fonduri de 30 de miliarde de dolari. Acesta pare să fie motivul pentru care GM a încercat fuziunea cu principalul său rival din SUA.

Ideea, care a fost analizată la nivel teoretic mai mulți ani, a fost respinsă de Ford.

GM a ieșit din faliment în iulie 2009, după ce a primit ajutoare guvernamentale de 50 de miliarde de dolari. Anul trecut, grupul american a înregistrat un profit de 4,7 miliarde de dolari, primul an pe plus din 2004.

Un miliardar chinez este interesat de achiziția grupului american Yahoo

Miliardarul chinez Jack Ma, președinte al companiei Alibaba, la care Yahoo are o participație de 40%, a declarat că ar fi foarte interesat de achiziția grupului american, care se confruntă cu stagnarea veniturilor și declinul cotei de piață, transmite Bloomberg.

Ma a afirmat că a discutat cu Yahoo și alți eventuali cumpărători, fără să-i numească pe aceștia.

“Suntem foarte interesați de Yahoo pentru că Alibaba este o companie importantă pentru Yahoo, iar Yahoo este foarte importantă pentru noi”, a afirmat miliardarul chinez după ce a fost întrebat dacă ar cumpăra compania.

“Există foarte mulți investitori interesați și discutăm și cu aceștia”, a spus Ma în timpul unui eveniment desfășurat la Universitatea Stanford din SUA.

Conducerea Yahoo a anunțat anterior că o serie de consultanți au transmis interesul “mai multor părți”. Relația miliardarului chinez cu Yahoo i-ar putea asigura acestuia un avantaj în realizarea unei tranzacții, afirmă Brett Harris, analist la compania americană Gabelli & Co.

“Ar fi logic să fie implicată Alibaba, având în vedere că Yahoo are o participație atât de mare. Acționarii Yahoo sunt acum atât de dezamăgiți încât ar considera binevenit orice cumpărător”, a spus el.

Un purtător de cuvânt al Yahoo a refuzat să comenteze.

Acțiunile Yahoo au scăzut de la începutul anului cu 21%, iar valoarea de piață a grupului a coborât la 16,6 miliarde de dolari. Grupul își reanalizează strategia după concedierea directorului general Carol Bartz, care nu a reușit să oprească încetinirea creșterii sau să respingă concurența tot mai puternică a Google și Facebook.

Compania Alibaba este prezentă pe piața serviciilor de comerț online din China.

HOTĂRÎRE

cu privire la rezultatele controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. "HÎRTOPIUL MARE"

Nr. 46/1 din 22.09.2011

Monitorul Oficial nr. 160-163/1461 din 30.09.2011

***

În temeiul Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 5/2-O din 11.02.2011 și Ordinului vicepreședintelui C. N. P. F nr. 11 din 14.02.2011, a fost efectuat controlul complex privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. "HÎRTOPIUL MARE" (s. Hîrtopul Mare, r-nul Criuleni) pentru perioada de activitate 01.01.2009 – 31.01.2011.

A.E.Î. "HÎRTOPIUL MARE" (în continuare – asociația) a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr. 1003601000922, certificatul de înregistrare de stat seria MD nr. 0087706 din 07.05.1999 și deține licența de categoria B seria CNPF nr. 000140, eliberată la data de 05.03.2009.

Conform raportului specializat la situația din 31.01.2011, asociația a înregistrat următorii indicatori normativi caracteristici activității asociațiilor de economii și împrumut, care se prezintă în tabelul nr.1.

Reieșind din rezultatele reflectate, se constată că pe parcursul perioadei menționate asociația a înregistrat excidente față de toți indicatorii normativi de bază stabiliți.

Contrar prevederilor pct. 56 din Normele de prudență financiară a asociațiilor de economii și împrumut, aprobate prin Hotărârea CNPF nr. 17/8 din 30.04.2008 (în continuare – Normele de prudență financiară), în perioada 01.09.2009 – 30.11.2009 asociația nu a contabilizat sursele financiare în valoare de circa 188,0 mii lei din contul "Rezerve stabilite de legislație" în contul "Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți". Nerespectând cerințele pct. 55 din Normele de prudență financiară, în trimestrul I al anului 2009 asociația a atras de la membrii săi depuneri pentru garantarea împrumuturilor în valoare de circa 16,3 mii lei.

Analiza evoluției principalilor indicatori ai activității asociației de economii și împrumut, care se prezintă în tabelul nr.2, constată diminuarea tuturor indicatorilor înregistrați, cu excepția majorării profitului net de 6,4 ori. Diminuarea activelor cu 26,4 la sută a fost condiționată de lipsa creditelor bancare și a depunerilor de economii.

Contrar prevederilor art. 9 alin. (2) lit. b), art. 44 alin. (1) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.2007 (în continuare – Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007) și art. 29 alin. (6) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 (în continuare – Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007), rapoartele financiare și specializate ale asociației nu reflectă imaginea reală și fidelă a elementelor contabile ale asociației. Nerespectând cerințele art. 18 și art. 23 alin. (1) și alin. (6) din Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007, au fost admise cazuri în care datele din rapoartele financiare și specializate ale asociației din perioada 01.01.2009 – 30.06.2009 nu corespund valorilor

înregistrate în registrele contabile obligatorii ce au servit drept bază pentru întocmirea rapoartelor în cauză, care se prezintă în tabelul nr. 3.

Nerespectând cerințele capitolului I din Planul de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 174 din 25.12.1997, la întocmirea rapoartelor financiare și specializate asociația nu a respectat principiul necompensării activelor și datoriilor, precum și a casării reciproce a veniturilor și cheltuielilor, fiind utilizate conturile de activ-pasiv. Ca rezultat al nerespectării cerințelor privind constituirea și utilizarea provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi, precum și privind împrumuturile expirate, stabilite la pct. 27, pct. 28 și pct. 37 din Normele de prudență financiară, asociația nu a contabilizat la următoarea dată gestionară la conturile extrabilanțiere împrumuturile și dobânzile aferente, clasificate "compromise", în mărime de 108,0 mii lei, astfel rezultatul financiar al asociației la situația din 31.01.2011 a fost majorat nejustificat cu circa 107,6 mii lei.

Consiliul asociației nu a elaborat, aprobat și asigurat implementarea adecvată a politicii de împrumut, politici de gestiune a activelor și datoriilor și a politicii de investiții în termen de 3 luni din data obținerii licenței, încălcând astfel cerințele art. 40 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, pct. 15, pct. 19, pct. 43 și pct. 58 din Normele de prudență financiară. Politica de împrumut a asociației, aprobată în cadrul ședinței consiliului din 15.03.2010 nu corespunde totalmente cerințelor prevăzute la pct. 20 din Normele de prudență financiară. Contrar prevederilor art. 40 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, consiliul asociației nu a aprobat și monitorizat executarea bugetului pentru anii de gestiune 2009 și 2010.

Nerespectând principiul privind accesul egal al membrilor asociației la serviciile de acordare a împrumuturilor, stabilite la art. 4 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, contrar cerințelor pct. 39 din Normele de prudență financiară, consiliul asociației a adoptat decizia de acordare a împrumutului persoanei afiliate contabilului-șef la o rată a dobânzii mai mică decât cea aplicată în cazul altor membri. Directorul executiv al asociației și-a exercitat atribuțiile cu încălcarea cerințelor art. 40 alin. (2) lit. g), art. 42 alin. (2) și alin. (4) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, beneficiind de un împrumut în mărime de 80,0 mii lei și acordând contabilului-șef al asociației împrumuturi în mărime de 256,0 mii lei în lipsa hotărârilor consiliului. Contrar prevederilor art. 13 alin. (2) lit. d), art. 19 alin. (1) din Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007 și art. 8 alin. (3) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, la situația din 30.06.2010 au fost identificate cazuri în care operațiunile de acordare a împrumuturilor în mărime de 84,0 mii lei nu au fost documentate prin contractele corespunzătoare.

Nerespectând cerințele art. 13 alin. (2) lit. e) și art. 24 alin. (1) din Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007, directorul executiv al asociației nu a asigurat efectuarea inventarierii

patrimoniului asociației pe parcursul perioadei supuse controlului. Contrar prevederilor pct. 29 și pct. 37 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 764 din 25.11.1992 (în continuare – Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă), nu au fost respectate cerințele privind efectuarea reviziilor inopinate ale casieriei cel puțin o dată în trimestru și privind modul de amenajare a casieriei asociației, lipsesete încăperea specială amenajată și izolată, destinată primirii, eliberării și păstrării provizorie a numerarului. Contrar cerințelor pct. 30 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă, numerarul asociației nu a fost păstrat în dulapul metalic antiincendiar, totodată acesta nu a fost sigilat cu ștampilă de ceară roșie de către casier la sfârșitul zilei de muncă. Nerespectând prevederile pct. 33 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă, directorul executiv nu a încheiat contract de răspundere materială cu casierul asociației. Contabilul – șef al asociației nu a respectat cerințele de întocmire a documentelor primare ale asociației conform prevederilor art. 19 alin. (6) lit. g) din Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007, pct. 12, pct. 20 și pct. 23 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă, fiind constatată lipsa semnăturii acestuia în unele dispoziții de încasare a numerarului și în registrele de casă. Contrar prevederilor art. 19 alin. (1) din Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007, pct. 24 și pct. 30 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă, înscrierile în registrul de casă au fost efectuate cu abateri aferente soldului mijloacelor bănești înregistrat la sfârșitul zilei, constatându-se surplus al disponibilului de numerar nejustificat documentar și păstrarea în casierie a numerarului și a altor valori care nu aparțin asociației.

În perioada supusă controlului organele de conducere ale asociației nu au asigurat în deplină măsură respectarea procedurii de convocare și desfășurare a adunărilor generale ale membrilor. Contrar prevederilor art. 37 alin. (5) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007 și art. 26 alin. (5) din statut, nu a fost respectat termenul stabilit de legislație privind informarea membrilor despre convocarea adunării generale din 10.01.2010, totodată la procesul-verbal al adunării respective nu au fost anexate documentele prevăzute la art. 38 alin. (8) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007.

Reieșind din cele expuse, în temeiul prevederilor art. 1 alin. (1), art. 3, art. 4 alin. (1) și alin. (2), art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d), art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (1), art. 22 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare", art. 46 alin. (1), alin. (2) și alin. (5), art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, Normelor de prudență financiară, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se inițiază procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv și a contabilului-șef a A.E.Î. "HÎRTOPIUL MARE" conform Codului contravențional al Republicii Moldova.

2. Se prescrie administratorilor A.E.Î. "HÎRTOPIUL MARE" întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control și respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, inclusiv efectuarea inventarierii patrimoniului asociației în termen de 2 luni din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

3. Se ia act de înlăturarea de către A.E.Î. "HÎRTOPIUL MARE" a unor încălcări reflectate în actul de control și anume:

– încheierea la data din 03.03.2011 a contractului de răspundere materială cu casierul asociației;

– modificarea prin acordul adițional nr. 1 din 14.03.2011 a ratei dobânzii la împrumutul acordat persoanei afiliate contabilului-șef al asociației conform contractului nr. 14 din 01.07.2010.

4. A.E.Î. "HÎRTOPIUL MARE" va informa lunar Comisia Națională a Pieței Financiare despre măsurile întreprinse în vederea executării pct. 2, cu anexarea copiilor documentelor justificative.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Direcției generale plasamente colective și microfinanțare.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

PREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE
Mihail CIBOTARU

Chișinău, 22 septembrie 2011.

Nr. 46/1.

Nr.	Indicatorii normativi	Valoarea înregistrată	Normativul stabilit	Abaterea absolută (+, -)
1.	Rezerva instituțională	404,4	42,9	+361,5
2.	Plasarea rezervei instituționale	31,0	17,2	+13,8
3.	Plasarea lichidităților obligatorii	14,6	0	+14,6

Nr.	Indicatorii	31.01.2010	31.01.2011	2011 față de 2010 (-, +)	2011 față de 2010 (%)
1.	Împrumuturi acordate	547,0	399,4	-147,6	73,0
2.	Provizioane pentru pierderi din împrumuturi	-5,5	-16,4	+10,9	Creștere de 3,0 ori
3.	Total active	582,8	428,7	-154,1	73,6
4.	Credite bancare și împrumuturi primite	283,0	0	-283,0	-
5.	Depuneri de economii	0	0	0	0
6.	Profit net (pierdere netă)	-4,5	24,4	+28,9	Creștere de 6,4 ori

Perioada	Denumirea indicatorilor	Raportul specializat	Balanța de verificare	Abaterea (+,-)
30.03.2009	Depozite bancare	217,4	88,7	+128,7
	Împrumuturi acordate	1880,9	2010,9	-130,0
	Profitul net (pierdere netă) al anului de gestiune	18,5	-1,5	+20,0
31.05.2009	Depozite bancare	217,4	96,0	+121,4
	Împrumuturi acordate	1991,3	2113,9	-122,6
30.06.2009	Mijloace bănești în numerar	18,1	17,2	+0,9
	Împrumuturi acordate	1914,0	1904,5	+9,5
	Profitul net (pierdere netă) al anului de gestiune	33,2	25,8	+7,4

**Вниманию акционеров
A.O. «Întreprinderea de
transport nr. 7 or. Bălți»**

Исполнительный орган объявляет о созыве внеочередного общего собрания акционеров A.O. «Întreprinderea de transport nr. 7 or. Bălți». Собрание состоится в очной форме 7 ноября 2011 по адресу: мун. Бэлць, ул. Каля Ешилор, 184. Начало собрания в 15 часов 15 минут. Регистрация участников: с 14-00 часов до 15-00 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. О досрочном прекращении полномочий членов совета общества и ревизионной комиссии.
2. Утверждение изменений и дополнений в устав общества.
3. Установление численного состава совета общества и ревизионной комиссии, избрание членов этих органов и утверждение размера оплаты их труда.
4. О предоставлении некоторых полномочий.
5. О заверении подписей.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен на дату 03.10.2011.

С материалами по повестке дня собрания можно ознакомиться с 27.10.2011 в рабочие дни с 10 ч. до 16 ч. по адресу: мун. Бэлць, ул. Каля Ешилор, 184.

Для регистрации акционеры должны представить удостоверение личности, а представители – также и доверенность, составленную в соответствии с законодательством.

Телефон для справок: (231) 3-53-70.

**În atenția acționarilor
«Întreprinderea de transport
nr. 7 or. Bălți» S.A..**

Organul executiv, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor «Întreprinderea de transport nr. 7 or. Bălți» S.A.. Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data 07 noiembrie 2011 pe adresa: str. Calea Ieșilor, 184, mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 15 și 15 minute. Înregistrarea participanților: de la ora 14-00 pînă la ora 15-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Încetarea anticipată a împuternicirilor membrilor consiliului societății și comisiei de cenzori.
2. Aprobarea modificărilor și completărilor în statutul societății.
3. Alegerea membrilor consiliului societății și comisiei de cenzori și aprobarea cuantumului remunerării muncii lor.
4. Cu privire la acordarea unor împuterniciri.
5. Cu privire la autentificarea semnăturilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 03.10.2011. Cu materialele ordinei de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începînd cu 27.10.2011 de la orele 10-00 pînă la 16-00 pe adresa: str. Calea Ieșilor, 184, mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura întocmită conform prevederile legislației.

Relații la tel.: (231) 3-53-70.

SA «UNIVERSCOM»

În baza hotărârii Consiliului, procesul-verbal nr. 3 din 28.09.2011 anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor cu prezența acționarilor la 04 noiembrie an. 2011 pe adresa: mun. Chișinău, str. Petricani, 21/3, sala de festivități. Începutul înregistrării – 10-00. Sfârșitul înregistrării – 10-45. Începutul adunării – 11-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Încetarea înainte de termen a împuternicirilor Consiliului societății și alegerea componenței noi a Consiliului societății «Universcom» SA.
2. Încetarea înainte de termen a împuternicirilor Comisiei de cenzori și alegerea componenței noi a Comisiei de cenzori a societății «Universcom» SA.
3. Aprobarea hotărârii Consiliului societății «Universcom» SA privind organizația de audit a societății și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor acestia.

Lista acționarilor, cu drept de participare la adunarea generală extraordinară, a fost întocmită de către registratorul independent „Registru-F” conform situației la 28.09.2011.

Acționarii prezintă la adunare buletinul de identitate, iar reprezentantul- procură întocmită în ordinea stabilită.

Acționarii se pot familiariza cu materialele ale ordinii de zi a adunării începînd cu 24.10.2011 (în zilele de lucru), între orele 10-00 – 16-00, în contabilitate.

CONSILIUL SOCIETĂȚII.

**În atenția acționarilor
Î.M. „PRUT” S.A.**

Organul executiv al Î.M. „PRUT” S.A. (s. Cania, r-n Cantemir) anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor cu prezența acționarilor la data de 8 noiembrie 2011 la ora 12.15 pe adresa: s. Cania, r-n Cantemir, I. M. „Prut” S.A. Începutul înregistrării la ora 11.00 pînă la 12.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Încetarea anticipată a împuternicirilor membrilor consiliului societății și comisiei de cenzori.
2. Aprobarea modificărilor și completărilor în statutul societății.
3. Alegerea membrilor consiliului societății și stabilirea cuantumului remunerării muncii lor.
4. Alegerea membrilor comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului remunerării muncii lor.
5. Cu privire la acordarea unor împuterniciri.
6. Cu privire la autentificarea semnăturilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 03.10.2011.

Cu materialele ordinei de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începînd cu 27.10.2011 de la orele 10.00 pînă la 15.00 pe adresa: s. Cania, r-n Cantemir, I.M. „Prut” S.A.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura întocmită conform prevederilor legislației.

**К сведению акционеров
“UCM Prut-80” S.A.**

В результате нескольких сделок А.О. “RADA” (IDNO 1002602003819) приобрело 150 000 простых именных акций А.О. “UCM Prut-80” код (ISIN MD 14 PRV1009), что составляет 14,91% от общего количества ценных бумаг данного класса.

S.A. “CMMD-8”

объявляет о продаже здания и сооружения, находившиеся в с. Деньжень Окницкого р-на, согласно решения общего собрания акционеров от 20.04.2011 г. и заседания консилиума от 12.09.2011 г.

Телефон для справок: 61-5-73

Совет общества АО «Дойна»

дovодит до сведения акционеров что на основании заседания Совета Общества протоколом №4 от 02.09.11 года исполнительный орган объявляет о созыве внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится в очной форме 5.11.2011 года по адресу: Басарабьска, ст. Абаклия, винзавод. Начало регистрации в 08.30. Начало собрания: 09.00 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Выборы органов управления Общества.

С материалами по повестке дня можно ознакомиться по адресу: ст. Абаклия, винзавод, бухгалтерия.

Акционеры, участвующие в собрании должны предоставить удостоверение личности, а представители акционеров должны иметь доверенность, оформленную и заверенную в соответствии с действующим законодательством.

**ÎM Fabrica de vinuri
“Vinăria Bardar” S.A.**

comunică despre demisia membrului Consiliului Societății Harea Cristina din 03 septembrie 2011.

**Spre atenția acționarilor
„Combinatul de pâine
din Bălți” S.A.**

În baza Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare Nr. 46/3 din 22.09.2011 cu privire la înregistrarea prospectului ofertei publice de preluare obligatorie pe piața secundară, se anunță oferta publică de preluare obligatorie pe piața secundară privind procurarea acțiunilor „Combinatul de pâine din Bălți” S.A.

ÎN URMĂTOARELE CONDIȚII:

- Cumpărătorul, “Basarabia-Nord” S.A., (adresa juridică: mun. Bălți, bd. Victoriei, 90/A, IDNO-1002602004366 din 24.06.1994), care împreună cu persoanele sale afiliate deține 2 164 219 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, ceea ce constituie 86,2911% în numărul total de acțiuni cu drept de vot, anunță oferta publică de preluare obligatorie pe piața secundară privind procurarea a 343 824 acțiuni cu drept de vot emise de „Combinatul de pâine din Bălți” S.A. (adresa: MD – 3100, str. Ștefan cel Mare, 111, mun. Bălți, RM, ISIN – MD14COPB1007) înaintate spre vânzare de către acționarii „Combinatul de pâine din Bălți” S.A. pe parcursul perioadei de derulare a ofertei publice pe piața secundară.
- Prețul de cumpărare al unei acțiuni conform prospectului ofertei publice pe piața secundară este 5,00 (cinci lei 00 bani) lei.
- Compania de brokeri, care este antrenată de către ofertant în procesul de derulare a ofertei publice pe piața secundară: Societatea de Valori Mobiliare “IUVENTUS – DS” SA (adresa: MD-2001, bd. Ștefan cel Mare, 65 of. 708, IDNO: 1003600064734, tel. 27 00 35)
- Ofertele de vânzare a acțiunilor se primesc timp de 30 zile calendaristice: de pe data de 05 octombrie 2011 pînă la data de 03 noiembrie 2011. pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 65, of. 708, tel. 27-00-35, în fiecare zi lucrătoare între orele 10.00 – 16.00.
- Acționarii pot lua cunoștință cu prospectul ofertei publice pe piața secundară și primi informații suplimentare în fiecare zi lucrătoare între orele 10.00 – 16.00 la: SVM “IUVENTUS – DS” SA pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 65, of. 708, tel. 27-00-35.
- Achitarea cu persoanele care au acceptat oferta publică pe piața secundară se va efectua conform Regulilor Bursei de Valori și Regulilor și Procedurilor Depozitarului Național de Valori Mobiliare începînd cu a patra zi din data înregistrării tranzacției la Bursa de Valori a Moldovei.

Consiliul SA «AGROPETROL»

aduce la cunoștință acționarilor despre convocarea Adunării Generale extraordinare la data de 21 octombrie 2011 ora 15.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Feredeului 4. Începutul înregistrării la ora 14.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Privind prorogarea și restructurizarea creditelor obținute la BC Eximbank - Gruppo Veneto Banca SA.
2. Privind dreptul de semnatura a acordurilor la contractele de credit, gaj, și a altor documente necesare în legătura cu solicitarea de prorogare a creditelor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală extraordinară a fost întocmită conform situației la 30 septembrie 2011.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi a adunării începînd cu data de 11 octombrie 2011 pe adresa mun. Chișinău, str. Feredeului 4.

Acționarii ce participă la adunare urmează să prezinte buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor pe lângă acesta și procura, întocmită în conformitate cu legislația în vigoare.

Informații la tel. 882-811

**Вниманию акционеров
АО «Флоаря Соарелуй»**

Исполнительный орган объявляет о созыве внеочередного общего собрания акционеров А.О. “Floarea Soarelui”. Собрание состоится в очной форме 07 ноября 2011 года по адресу: мун. Бэлць, ул. 31 Августа, 6. Начало собрания в 11 часов 15 минут. Регистрация участников: с 10-00 часов до 11-00 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. О досрочном прекращении полномочий членов совета общества и ревизионной комиссии.
2. Утверждение изменений и дополнений в устав общества.
3. Установление численного состава совета общества и ревизионной комиссии, избрание членов этих органов и утверждение размера оплаты их труда.
4. О предоставлении некоторых полномочий.
5. О заверении подписей.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен на дату 03.10.2011.

С материалами по повестке дня собрания можно ознакомиться с 27.10.2011 в рабочие дни с 10 ч. до 16 ч. по адресу: мун. Бэлць, ул. 31 Августа, 6.

Для регистрации акционеры должны представить удостоверение личности, а представители – также и доверенность, составленную в соответствии с законодательством.

Телефон для справок: (231) 5-26-49.

**În atenția acționarilor
SA «Floarea Soarelui»**

Organul executiv anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. “Floarea Soarelui”. Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 07 noiembrie 2011 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 11 și 15 minute. Înregistrarea participanților: de la ora 10-00 pînă la ora 11-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Încetarea anticipată a împuternicirilor membrilor consiliului societății și comisiei de cenzori.
2. Aprobarea modificărilor și completărilor în statutul societății.
3. Stabilirea componenței numerice a consiliului societății și comisiei de cenzori, alegerea membrilor acestor organe și aprobarea cuantumului remunerării muncii lor.
4. Cu privire la acordarea unor împuterniciri.
5. Cu privire la autentificarea semnăturilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 03.10.2011.

Cu materialele ordinei de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începînd cu 27.10.2011 de la orele 10 pînă la 16 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura întocmită conform prevederile legislației.

Relații la tel.: (231) 5-26-49.

**Stimate Acționar
SA «TEHNOVIN»!**

Consiliul SA aduce la cunoștința acționarilor că în conformitate cu hotărârea Consiliului SA «TEHNOVIN» №3/11 din 28 septembrie 2011, la data de 24 octombrie 2011 va fi convocată adunarea generală extraordinară a acționarilor,

AVÎND URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Examinarea cererii companiei "BROKER GRUP" SRL cu privire la asigurarea executării obligațiilor conform contractului de eliberare a garanției bancare, care va fi încheiat între "BROKER GRUP" SRL și BC „VICTORIABANK” SA în sumă de până la 8 000 000 (opt milioane) MDL, pe un termen de 39 luni.
2. Desemnarea și împuternicirea persoanei autorizate pentru semnarea actelor aferente, încheiate cu BC „VICTORIABANK” SA.

Adunarea generală va avea loc la data de 24 octombrie 2011, orele 11-00 cu prezența acționarilor pe adresa mun. Chișinău, str-la Studentilor 2/4.

Înregistrarea acționarilor va fi efectuată între orele 10-00 și 11-00.

Lista acționarilor ce dispun de dreptul de a participa la adunarea generală extraordinară este întocmită la data de evidență 30 septembrie 2011 în conformitate cu prevederile art. 54 a Legii RM „Privind societățile pe acțiuni”.

Acționarii se pot familiariza cu materialele ordinii de zi a adunării generale extraordinare începând cu data de 11 octombrie 2011 pe adresa mun. Chișinău, st-la Studentilor 2/4, între orele 10-00 și 16-00. Persoană de contact – dna Cara A.

Acționarii ce vor participa la adunare urmează să prezinte buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor pe lângă acesta și procura, întocmită în conformitate cu legislația în vigoare sau contractul, după caz.

Informații la telefonul: 31-36-27

**În atenția acționarilor
S.A. „INCONARM”**

Consiliul S.A. „INCONARM” anunță convocarea Adunării Generale Extraordinare a acționarilor, care se va ține cu prezența acționarilor pe data de 27 octombrie 2011 ora 10.00 pe adresa: str. Petricani, nr. 86, mun. Chișinău, sediul S.A. „Inconarm”, Blocul administrativ. Înregistrarea acționarilor între orele 9.00 – 9.50.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la emisia suplimentară (închisă) de acțiuni.
2. Cu privire la majorarea capitalului social și modificarea denumirii societății.
3. Cu privire la completarea genurilor de activitate ale S.A. „INCONARM”.
4. Cu privire la aprobarea unor tranzacții de proporții.
5. Cu privire la aprobarea direcțiilor de dezvoltare pentru perioada de 5 ani.
6. Cu privire la aprobarea modificărilor statutului societății.
7. Cu privire la autentificarea semnăturilor Autentificarea procesului-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală anuală ordinară este întocmită de registratorul independent „Grupa Financiară” S.A. conform situației la 04.10.2011.

Acționarii pot lua cunoștința de materialele ordinii de zi pentru Adunarea Generală Extraordinară pe adresa: mun. Chișinău, str. Petricani, 86, anticamera, în perioada 17.10.2011 – 26.10.2011 în zilele lucrătoare de la 10.00 până la 15.00.

Acționarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, iar reprezentanții lor – o procură cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor, perfectată în conformitate cu legislația.

Informații suplimentare la telefonul: (022) 293933.

Consiliul S.A. „INCONARM”

**ÎN ATENȚIA ACȚIONARILOR
SA „ARTIZANA”**

Consiliul societății anunță despre convocarea Adunării Generale Anuale a acționarilor, care va avea loc la 5 noiembrie 2011 în incinta, sălii de festivități a Societății la adresa: mun. Chișinău, str. Academiei, 13/1 Înregistrarea acționarilor va avea loc între orele 10 – 10:45. Începutul adunării ora – 11:00. E necesar să prezentați buletinul de identitate (pașaport).

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de samă a Comitetului de conducere privind activitatea economico-financiară pe anul 2010 și "Direcțiile principale de activitate pentru anul 2011"
2. Dărea de samă a Consiliului Societății pe 2010.
3. Dărea de samă a Comisiei de cenzori și adoptarea dării de samă SA pe anul 2010.
4. Adoptarea concluziilor organizației de audit privind activitatea economico-financiară a societății pe anul 2010.
5. Cu privire la repartizarea beneficiului (acoperirea pierderilor) anului 2010. Aprobarea normelor de repartizare a beneficiului anului 2011.
6. Alegerea membrilor Consiliului Societății.
7. Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor.

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE:

- Modul desfășurării adunării – cu prezența acționarilor.
- Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită la data de 05 octombrie 2011.
- Cu materialele ordinii de zi, acționarii pot face cunoștință începând cu 17 octombrie 2011 în sediul Societății de la orele 9-00 până la 17-00

**Tel 20-28-78
Consiliul Societății.**

“BARZA ALBĂ” S.A.**Informație privind evenimentele și acțiunile care afectează activitatea financiar-economică privind rezultatele emisiunii III a valorilor mobiliare**

Denumirea și adresa juridică a emitentului: Societatea pe acțiuni "BARZA ALBĂ", mun. Balti, str. Victoriei, 49

Denumirea organului autorizat al emitentului, data primirii deciziei privind emisiunea valorilor mobiliare – adunarea generală a acționarilor din 03.05.2011.

Clasa, forma valorilor mobiliare: clasa I – acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală 100 lei, numărul de acțiuni plasate: 63650; forma: nematerializată.

Data înregistrării valorilor mobiliare în Registrul de Stat al Valorilor Mobiliare: 28.07.2011 nr. 31/6; Numărul ISIN al valorilor mobiliare – MD14BARZ1004.

Director general Vladimir Tonciuc

Совет АО «Natiuri»

извещает акционеров о созыве годового собрания акционеров на 28 ноября 2011 года по адресу: мун. Кишинэу, ул. Мунчешть, 402.

ПОВЕСТКА ДНЯ

1. Отчет совета о финансово – экономической деятельности АО «Natiuri» в 2010 году.
2. Вопрос о продаже основных фондов.
3. Распределение доходов акционеров.
4. Текущие вопросы.

Начало регистрации акционеров – 10-00.
Начало собрания – 11-00.

С материалами к повестке дня собрания акционеры могут ознакомиться, начиная с 01.10.2011 в бухгалтерии АО «Natiuri».

**Директор АО «Natiuri» Мозгова Н. А.
Гл. бухгалтер Таламбуца Л.**

**În atenția acționarilor
S.A. “Porumb”**

Consiliul societății anunță despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor la 29.10.2011 mun. Bălți, str. Boris Glavan, nr. 1, în incinta societății. Înregistrarea acționarilor – de la orele 10.00 – 10.50. Începutul adunării – la orele 11.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea reorganizării SA „Porumb” prin dezmembrare (separare) cu crearea unei noi Societăți cu Răspundere Limitată;
2. Aprobarea comisiei de reorganizare cu dreptul de semnare a proiectului de dezmembrării, actului de transmitere și a bilanțului de repartii;
3. Aprobarea listei acționarilor care se separă din societatea pe acțiuni;
4. Aprobarea proiectului de dezmembrare (separare);
5. Aprobarea bilanțului de repartii și a actului de transmitere;
6. Anularea acțiunilor de tezaur apărute în rezultatul reorganizării SA „Porumb” cu reducerea capitalului social;
7. Aprobarea modificărilor și completărilor în statutul societății.
8. Aprobarea actului de constituire a Societății cu Răspundere Limitată nou creată;
9. Aprobarea organelor de conducere a Societății cu Răspundere Limitată nou creată;
10. Cu privire la autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului din procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

Adunarea generală extraordinară a acționarilor va fi ținută cu prezența acționarilor sau reprezentanților lor, prezentând buletinul de identitate s-au procura perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor, care au dreptul de a participa la adunarea generală extraordinară a acționarilor este întocmită la data de 28.09.2011.

Acționarii sînt informați prin expedierea avizelor tuturor acționarilor (reprezentanților lor legali, sau deținătorilor nominali) și publicarea informației în ziarul „Capital Market” privind convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor.

Societatea va asigura accesul acționarilor de a lua cunoștință cu materialele referitor la adunare în fiecare zi lucrătoare pe adresa: mun. Bălți, str. Boris Glavan, nr. 1, în incinta societății, cu zece zile înainte de ținerea ei, între orele 10.00-16.00. Persoana responsabilă pentru dezvoltarea informației din materialele referitoare la ordinea de zi se propune d-ul Gonța Victor.

Participanții la adunarea generală extraordinară a acționarilor se vor înregistra de către comisia de înregistrare Dosan Acsenia, Burlacu Doina și Rusu Daniela.

**Relații la tel: 0231-32-303
CONSILIUL SOCIETĂȚII**

SA “Utilajcom”

извещает о добровольной отставке с 20.09.2011 члена совета г-на Фока Д., и пополнение состава Совета, из резерва Совета, г-жой Билинкис О. с 20.09.2011.

(Решение общего собрания акционеров от 14.04.2011 – избрание резерва Совета)

S.A. “Tocuser”

informează despre petrecerea adunării generale anuale a acționarilor, care a avut loc la 02.09.2011, cvorum 78,46%

**AU FOST APROBATE
URMATOARELE DECIZII:**

1. Darea de seama financiară anuală a societății pentru anul 2009-2010.
2. Darea de seamă a comisiei de cenzori a societății.
3. Darea de seamă anuală a consiliului societății.
4. Alegerea Comisiei de Cenzori
5. Alegerea Consiliului Societății.

Consiliul Societății

SA «BETACON»

Решения, принятые на внеочередном общем собрании акционеров SA «BETACON» в очной форме 25 сентября 2011 года по адресу г. Комрат ул. Ленина, 2.

1. Рассмотрение финансового годового отчета за 2010 год.
  - Принять к сведению финансовый годовой отчет за 2010 год.
2. Отчет исполнительного органа общества о деятельности за 2010 год и основные перспективы развития на 2011 год.
  - Утвердить отчет исполнительного органа за 2010 год и перспективы развития на 2011 год.
3. Отчет Совета Общества о результатах деятельности предприятия за 2010 год.
  - Утвердить отчет Совета Общества за 2010 год.
4. Отчет Ревизионной Комиссии общества за 2010 год.
  - Утвердить Отчет Ревизионной Комиссии общества за 2010 год.
5. Утверждение размеров оплаты труда, годовых вознаграждений и компенсаций членам совета общества, Ревизионной комиссии и директору Общества.
  - Утвердить безвозмездное осуществление деятельности членов Совета Общества и Ревизионной комиссии и оплату труда директору общества в размере 2000 леев в месяц.
6. Утверждение кандидатур членов Совета Общества.
  - Утвердить кандидатуры членов Совета Общества.
7. Избрание членов Совета Общества.
  - По итогам голосования в Совет Общества были избраны: Кысса Е. И., Бобырь Г. В., Аврамов В. В., Короляк И. М., Иову К.
8. Утверждение распределения прибыли за 2010 год.
  - Не распределять прибыль за 2010 год.
9. Утверждение норматива распределения прибыли общества за 2011 год.
  - Утвердить нормативы распределения прибыли S.A. «BETACON» за 2011 год:
  - 20% – обновление основных средств
  - 5% – резервный фонд.
  - 75% – покрытие убытков прошлых лет.
10. О заключения договора с аудиторской компании.
  - Заключить договор с какой-либо аудиторской компанией, имеющей лицензию на проведения аудита на сумму не более 6000 лей.
11. Приведение в соответствие уставного капитала с чистыми активами общества (уменьшение уставного капитала).
  - уменьшить уставный капитал путем уменьшения номинальной стоимости простых именных акций первого класса общества с 10 леев до 5.
  - п. (1) ст. 5 Устава Общества изложить в следующей редакции:
  - (1) Уставной капитал общества составляет 3056820 леев, разделенный на 611364 простых именных акций, с номинальной стоимостью в 5 (пять) леев каждая, одного класса с правом голоса.
  - Предоставить полномочия для подписания всех необходимых документов в Национальной Комиссии по Финансовому Рынку и Государственной Регистративной Палате связанные с уменьшением уставного капитала общества директору общества Ботшан В. Д.
12. О заверении протокола.
  - подписи председателя и секретаря на протоколе общего собрания заверить, подписями членами ревизионной комиссии.

Совет Общества S.A. «BETACON»

SA „Moldtehmed”

În conformitate cu Art. 54 al Lejii cu privire la piața valorilor mobiliare anunțăm despre schimbările în lista acționarilor, care dețin mai mult de 5% din acțiunile cu drept de vot:

ÎM “Vinamex” SRL 96198acțiuni (90.12%)

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**Страхование:
между «выбором»
и «указанием»**

4

**О долговом кризисе
в ЕС и его влиянии
на экономику Молдовы**

6

Молдова и Украина присоединились к Социальному меморандуму Энергетического сообщества

Вчера в Кишиневе между Молдовой и Украиной был подписан Социальный меморандум Энергетического сообщества.

Присоединение к принципам этого документа должно привести к более эффективному использованию энергоресурсов на фоне полной зависимости от импорта.

В ходе Социального форума Энергетического сообщества, Дирк Шубель, глава делегации ЕС в Молдове рекомендовал странам-участницам Энергетического сообщества постоянно развивать законодательство, обеспечивающее безопасность инвестирования в энергетику и непрерывное приобщение к европейскому законодательству. Он также отметил, что очень важно, чтобы конечные потребители и энергетические компании европейского рынка в самое ближайшее время физически почувствовали выгоды сообщества, что возможно только при подключении к европейским энергосетям.

По этому поводу министр экономики Валериу Лазэр отметил социальные аспекты реформ в энергетической сфере, которые часто больно бьют на первых порах по потребителям. «Правиль-

ная социальная политика играет решающую роль в проведении рыночных реформ в энергетике, и вносит свой вклад в совершенствование социального диалога, а также укрепление социальной стороны Энергетического сообщества. Очень важно, чтобы рыночные реформы проводились вовремя, иначе социальные расходы будут стремительно расти. В то же время, энергетическая политика должна учитывать инте-

рессы и операторов, и инвесторов, и потребителей. В конце концов, любая реформа и любое улучшение проводится ради людей. Поэтому мы настаиваем, чтобы в энергетических проектах учитывался и социальный фактор, что гарантирует защиту прав потребителей», – сказал В. Лазэр.

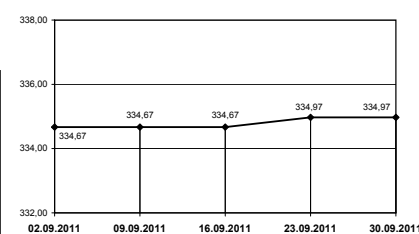
С этого года Молдова председательствует в Энергетическом сообществе, в рамках которого обсуждается будущее единого

европейского энергетического рынка, в том числе и планы осуществления инвестиций в энергетический сектор, осуществляемых Европейским Союзом. «Эта региональная принадлежность позволит нам смягчить внешние удары на фоне полной зависимости от импорта энергоресурсов. Однако, чтобы участвовать в этом региональном рынке, надо

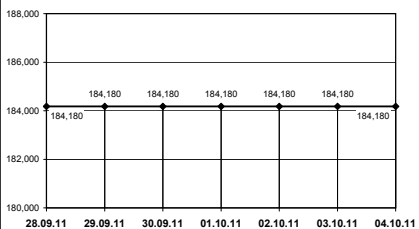
Продолжение на стр.2.

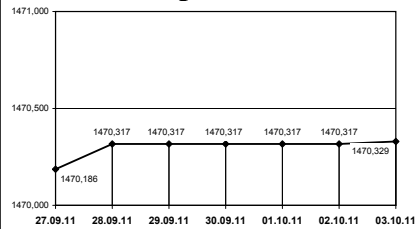
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 5.10.2011

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	15.6774
Доллар США	1	11.8926
Рубль российский	1	0.3623
Гривна украинская	1	1.4847
Лей румынский	1	3.6320

CAPITAL Market

*Împreună
în lumea
finanțelor*

Отдел рекламы и маркетинга
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa
Tu alegi, noi difuzăm!

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 26 по 30 сентября 2011 года составил 1,2 млн леев. В общем, зарегистрированы 34 сделки с акциями 14 эмитентов.

Объем Основной Секции составил 102,3 тыс. леев. Незначительно выросла с 22,05 до 22,50 лея рыночная цена акций хлебокомбината «Franzeļuța». Существенное снижение цены с 40 до 8 лей отметили акции общества «Tipografia Ștefan-Vodă».

В Секции Прямых Сделок зарегистрированы сделки по продаже единых пакетов посредством голосовых торгов в объеме 1,1 млн леев. Реализован пакет акций КБ «Moldova-Agroindbank» АО по цене 1000 леев с общим объемом сделки 1 млн леев. Цена акций кишиневского предприятия по производству железобетонных изделий «Insoapam» уменьшилась с 40 (май 2010 года) до 15 лей. Продолжают торговаться едиными пакетами по 5 лей акции компании «Speranța-Vest».

Фондовая биржа Молдовы

ОБЪЯВЛЕНИЕ ДЛЯ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

S.C. «Depozitarul Central» S.A., обладатель лицензии на право осуществления профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг Молдовы серии CNPF №000582 от 27 мая 2011 года, обращается к акционерным обществам и предлагает свои услуги по ведению реестров акционеров, которые предполагают низкие цены, функциональную оперативность, профессионализм, добросовестность, удобства для клиентов, взаимное доверие и гибкость, максимум безопасности и полную конфиденциальность, в том числе и все услуги в рамках действующего законодательства.

«Depozitarul Central» S.A. предлагает эффективную и современную платформу проведения сделок с ценными бумагами, новые решения и механизмы для эмитентов, мажоритарных и миноритарных акционеров, инвесторов и профессиональных участников рынка, что позволит оптимизировать и увеличить доходы при помощи услуг «Depozitarul Central» S.A.

Внимание! При подписании договоров акционерные общества получают небывалые скидки!

Директор S.A. «Depozitarul Central»
Юлиана Ротарь

Справки по телефонам:
809-800, 809-801

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 29 сентября 2011 года, принято решение об изменении Распоряжений НКФР №33/1-О от 05.08.2011 и 41/1-О от 05.09.2011, связанных с операциями с ценными бумагами, выпущенными ВС «Moldova-Agroindbank» S.A. во исполнение Постановления Гражданской и административной коллегии в расширенном составе Высшей судебной палаты от 14.09.2011, и заключения Гражданской и административной коллегии в расширенном составе Высшей судебной палаты от 22.09.2011.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял Постановление о результатах проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций А.Е.І. «CREDITE-HĂDĂRĂUȚI», согласно которому начата процедура привлечения к административной ответственности исполнительного директора и главного бухгалтера А.Е.І. «CREDITE-HĂDĂRĂUȚI», управляющим ассоциации предписано принять меры по устранению нарушений, отраженных в акте проверки, и безусловно соблюдать положения законодательных и нормативных актов. Кроме того, А.Е.І. «CREDITE-HĂDĂRĂUȚI» обязана ежемесячно информировать НКФР о принятых мерах.

Изучив результаты проверки соблюдения законодательства в сфере страхования брокера в страховании-перестраховании «LUCIADA» S.R.L., Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение предписать руководству брокера безусловно соблюдать законодательство, а также принять меры по устранению нарушений, отраженных в акте проверки; передать материалы данной проверки Главной государственной налоговой инспекции. Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку постановил начать процедуру привлечения к административной ответственности управляющего брокера «LUCIADA» S.R.L.

Ознакомившись с результатами анализа соблюдения законодательства о страховании при получении кредита Страховой компанией «DONARIS GROUP» S.A., Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение оштрафовать эту компанию, предписав руководству безусловное соблюдение положений законодательных и нормативных актов в сфере страхования.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение о регистрации в Государственном реестре ценных бумаг следующие ценные бумаги:

- ценные бумаги, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций акционерного общества «STICLĂMONT» на сумму 8.000.118 лей, за счет денежных средств. Уставный капитал компании составляет 7.084.882 лей в количестве 506.063 простых именных голосующих акций I класса номинальной стоимостью 14 лей. После увеличения уставный капитал составит 15.085.000 лей в количестве 1.077.500 простых именных голосующих акций I класса номинальной стоимостью 14 лей;

- ценные бумаги, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций акционерного общества S.A. «DRUMURI-TELENEȘTI» на сумму 2871200 лей, за счет неденежных средств. Уставный капитал компании составляет 1 366 900 лей в количестве 136 690 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 10 лей. После увеличения уставный капитал составит 4 238 100 лей в количестве 423 800 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 10 лей;

- ценные бумаги, согласно отчету об уменьшении уставного капитала акционерного общества «NUFĂRUL» на 257.723 лея путем аннулирования 200.923 простых именных казначейских акций и 56.800 привилегированных казначейских акций. Уставный капитал компании составляет 3.367.395 лей в количестве 279.939 простых именных акций номинальной стоимостью 10 лей; 56.800 привилегированных акций номинальной стоимостью 10 лей (единственным держателем является S.A. «DAAC HERMES GRUP»). После уменьшения уставный капитал компании составит 790.165 лей в количестве 79.016 простых именных акций номинальной стоимостью 10 лей.

Изучив представленное заявление, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку одобрил государственную регистрацию ссудо-сберегательной ассоциации «BRIFINCRÉD» из Бричан, ул. 31 Августа 1989, 7, бюро 5.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение одобрить инвестирование в корпоративные ценные бумаги

ссудо-сберегательной ассоциацией «LOZOVA» путем приобретения 100 простых именных акций I класса Акционерного общества «Corporația de Finanțare Rurală» по максимальной цене 75 лей на сумму до 7500 лей.

Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение зарегистрировать проспект обязательного публичного предложения ценных бумаг о получении контроля на вторичном рынке, объявленного оферентом S.R.L. «Otlact Grup», предметом которого является приобретение 30 192 простых именных акций акционерного общества «Otlact» по цене 39,64 лея/акция, сроком действия 30 дней с момента объявления.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение о регистрации проспекта обязательного публичного предложения ценных бумаг о получении контроля на вторичном рынке, объявленного оферентом Энвером Амировым, предметом которого является приобретение 9 347 простых именных акций акционерного общества «SUD – VEST MONTAJ» по цене 2,60 лея/акция, сроком действия 30 дней с момента объявления.

В ходе заседания Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение одобрить государственную регистрацию изменений, внесенных в учредительные документы и данные страховой компании «TRANSELIT» S.R.L. в Государственном реестре юридических лиц, связанных с изменением наименования Страховой компании Общества с ограниченной ответственностью «TRANSELIT» в Совместное предприятие Международную страховую компанию «TRANSELIT» ООО, и регистрацией устава компании в новой редакции.

Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение переоформить лицензию брокера в страховании-перестраховании «EXTRA-ASIG» S.R.L. серии CNPF №000316, выданную 07.08.2009 на право осуществления посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании, путем замены приложения к лицензии с включением нового отдельного подразделения по адресу мун. Кишинев, ул. Бурбиста, 17, и исключением подразделений по адресам Зона дороги M1 Кишинев-Леушень, на границе с Румынией, 99 км + 000 (справа), мун. Кишинев, бул. Григоре Виеру, 16, оф. 24.

Также, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение переоформить лицензии Совместной страховой компании «GRAWE CARAT ASIGURĂRI» S.A. серии CNPF №000095, выданную 05 января 2007 г., серии CNPF №000096, выданную 05 января 2007 г., серии CNPF №000097, выданную 09 декабря 2008 г., и серии CNPF №000668, выданную 25 августа 2011 г., на право осуществления деятельности в сфере страхования, путем замены приложений к лицензии с включением отдельного подразделения компании по адресу г. Вулканешты, ул. Гагарина, 56; исключением отдельных подразделений по адресам г. Криуляны, ул. 31 Августа, 104, оф. 13; г. Флорешты, ул. В. Лупу, 59; и изменением адреса подразделения с г. Кагул, ул. Эминеску, 32b на г. Кагул, ул. Матеевича, 33B.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение переоформить лицензию страховой компании «MOLDOVA-ASTROVAZ» S.R.L. серии CNPF №000658, выданную 22 апреля 2011 на право осуществления деятельности в сфере страхования, общего страхования, путем замены приложения к лицензии с включением отдельного подразделения компании по адресу г. Сорока, ул. Индепенденций, 48, кв. 2.

В целях проверки соблюдения законодательства в сфере страхования, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение провести проверку деятельности страхового брокера «BROKER EXPERT» S.R.L. в период деятельности с 30.04.2008 по 31.08.2011.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку на основе территориальной инспекции принял решение повторно предписать руководству Страховой компании «AFES-M» S.R.L. в течение 30 дней вернуть денежные средства, инвестированные без предварительного одобрения органа по надзору, и полностью возместить расходы, понесенные Национальным бюро страхователей автотранспорта. Данной компании запрещено заключать новые страховые договоры и получать премии по ним; запрещено осуществлять инвестиционную деятельность путем отчуждения активов. В случае несоблюдения запрета, страховая компания «AFES-M» S.R.L. предупреждается о возможности отзыва лицензии на право деятельности.

Молдова и Украина присоединились к Социальному меморандуму Энергетического сообщества

Продолжение. Начало на стр. 1.

быть конкурентоспособными. Одной из приоритетных наших задач является привлечение инвестиций в модернизацию энергетической отрасли, чтобы обеспечить правильные тарифы и безопасность поставок», – добавил В. Лазэр. Он подчеркнул, что социальная сторона представляет собой одну из главных целей председательства Молдовы в Энергетическом сообществе, наряду с сотрудничеством в нефтяной сфере – эти цели впервые появляются в повестке дня этой организации.

Директор секретариата Энергетического сообщества Славчо Нейков высоко оценил приверженность Кишиневе деятельности в ЭС, отметив, что Молдова в рекордные сроки приняла ряд законов в энергетической сфере, что являлось условием присоединения к этой организации. Молдова, как председатель организации, взяла обязательство поддерживать реализацию так называемого «Третьего энергетического пакета», законодательство Европейского Союза об отделении добычи/производства энергоресурсов от их поставки на европейский энергетический рынок, сказал С. Нейков. Он отметил, что впервые Энергетическое сообщество изучает региональную стратегию, что подтверждает важность принципа солидарности в регионе, в котором уже 15 лет некоторые страны находятся в состоянии войны.

В настоящее время 95% энергетического баланса Молдовы обеспечивается за счет импорта, а цена поставляемой электроэнергии втрое выше, чем в среднем по Европе. Сотрудники министерства экономики считают, что Молдова сможет покрыть около 15% потребления, используя восстанавливаемые ресурсы, а внедрение методов энергетической эффективности в промышленности и домашних хозяйствах даст экономии в размере 30-40%.

Правительство Молдова в этом году выделило 25 миллионов лей из государственного бюджета на программы энергетической эффективности, эти средства будут дополнены партнерами по развитию на сумму свыше 20 миллионов евро. Начиная с октября этого года, Европейский Союз предложит пакет законов, связанных с инвестициями в транспортную инфраструктуру энергетики, и примет участие в финансировании проектов, реализуемых в странах-участницах и представляющих важность для всей европейской энергетической системы.

Лилия ПЛАТОН

Парламент Молдовы принял в пятницу во втором чтении Закон о дополнительных мерах по обеспечению финансовой стабильности

Как сообщил ранее министр финансов Вячеслав Негруца, он был разработан в целях определения мер государства, банков и Фонда гарантирования депозитов в банковской системе по поддержанию финансовой стабильности путем минимизации рисков и их распределения между участниками банковского рынка.

Согласно закону, для уменьшения негативных последствий для Banca de Economii после предоставления Investprivatbank-у средств для оплаты по личным депозитам, Минфин выпустит и передаст Banca de Economii гособлигации на сумму до 436,9 млн леев по номинальной стоимости, с фиксированной процентной ставкой 0,01% годовых. Гособлигации будут выкупаться ежеквартально равными долями до 30 декабря 2015 г. Для восстановления отвлеченных бюджетных средств на выкуп у Banca de Economii гособлигаций, в 2011-2014 г. коммерческие банки будут выплачивать годовой специальный сбор для обеспечения финансовой стабильности до аккумуляции суммы в 100 млн леев. В частности, в 2011-2013 г. сбор составит в размере 0,12% от общей суммы личных депозитов на балансах банков по состоянию на 31 декабря каждого года.

В 2014 г. размер сбора будет подсчитан Минфином, исходя из разницы между 100 млн леев и суммой, накопленной в 2012-2013 г. Согласно тому же закону, Banca de Economii будут возмещены из Фонда гарантирования депозитов в банковской системе 48,1 млн леев – общая сумма гарантированных депозитов вкладчикам Investprivatbank-a по состоянию на 19 июня 2009 г. На эту же сумму будет уменьшена задолженность Investprivatbank-a перед Banca de Economii.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

**Телефон доверия: (+373 22)859-405.
E-mail: info@cnpf.md**

Уважаемый акционер ВС «Moldindconbank» S.A.

Извещаем Вас, что в соответствии с решением Совета Банка (протокол №11 от 23.09.2011 г.), 25 октября 2011 г. в 11.00 в центральном офисе Банка состоится внеочередное общее собрание акционеров ВС "Moldindconbank" S.A. в заочной форме.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Выборы счетной комиссии внеочередного общего Собрания акционеров.
2. Выборы председателя и секретаря внеочередного общего Собрания акционеров.
3. Об увеличении уставного капитала Банка за счет нераспределенной прибыли полученной в предыдущие года путем проведения дополнительной эмиссии акций.
4. Об утверждении Отчета о результатах эмиссии и списка подписчиков 16-й дополнительной закрытой эмиссии акций ВС „Moldindconbank” SA..
5. Об утверждении изменений и дополнений в Устав банка.
6. Об утверждении изменений и дополнений в Регламент Совета ВС „Moldindconbank” SA.

ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ ИНФОРМАЦИЯ:

- Список акционеров, имеющих право участия в работе собрания, составлен по состоянию на 26.09.2011г.
- Голосование осуществляется путем заполнения бюллетеня для голосования, отправленного каждому акционеру, либо его законному представителю, либо номинальному владельцу акций.
- Бюллетень для голосования должен быть подписан акционером или его законным представителем и заверен нотариально или администрацией организации по месту работы, учебы либо жительства акционера, а для пенсионеров – органом социального обеспечения по месту жительства. Бюллетень для голосования следует выслать не позднее 25.10.2011 года по адресу: мун. Кишинэу, ул. Арменияскэ, 38, каб. 418.
- Акционеры Банка могут ознакомиться с материалами повестки дня собрания начиная с 14.10.2011 с 10.00 до 16.00 часов, в здании Банка по ул. Арменияскэ, 38, каб. 418.

**Председатель Правления
Светлана Банарь**

Производители сахара приветствуют договоренность правительства с МВФ о сохранении НДС на уровне 8%

Производители сахара приветствуют договоренность правительства с Международным валютным фондом (МВФ) о сохранении налога на добавленную стоимость (НДС) на уровне 8%.

Председатель Республиканского союза ассоциаций сельхозпроизводителей Uni-AgroProtect **Александр Слусарь** сказал корреспонденту "ИНФОТАГ", что в условиях засухи, когда свекловоды несут огромные потери, нельзя повышать НДС на сахар.

Он считает, что введение 20-процентного НДС означало бы "гибель сектора производства и переработки сахарной свеклы".

"Сейчас сахаропроизводители обрели больше уверенности и смогут развивать бизнес. Хорошо, что правительство и МВФ проанализировали рынок, учли рекомендации производителей, и не поторопились принять поспешное решение, о котором позже пришлось бы сожалеть", – отметил Слусарь.

На просьбу агентства прокомментировать решение правительства, председатель Союза сахаропроизводителей РМ, спикер правления молдо-германской компании Sudzucker Moldova **Александр Косс** назвал его "хорошей новостью".

"Все участники све-

клосахарной отрасли вздохнули с облегчением. Мы рады, что здравый смысл восторжествовал, и правительству удалось отстоять эту позицию перед МВФ", – сказал он.

По словам Косса, сохранение рамочных условий для свеклосахарной отрасли – позитивный сигнал для иностранных и местных инвесторов, независимо от сектора, в котором они работают.

"Инвестициям важна стабильность и последовательность в налоговой политике, предсказуемость макроэкономических показателей страны. Инвестиции в производственный сектор рассчитываются на десятилетия вперед, а именно производство создает максимальную добавленную стоимость", – отметил он.

Александр Косс говорит, что коллектив свеклосахарной отрасли рассчитывает на то, что РМ приняла для себя окончательное решение, которое означает, что "свеклосахарный комплекс останется одним из стратегических для экономики страны".

Сохранение восьмипроцентного НДС на сахар содействует стабильности производителей и переработчиков сахарной свеклы", – считает коммерческий директор MAGT-Vest **Петру Гуцуляк**.

"Наша компания упорно добивалась сохранения нынешней ставки НДС на сахар. Повышение НДС до 20% предложил министр с учетом рекомендаций МВФ", – сказал Гуцуляк, который уверен, что даже если бы правительство одобрило проект, парламент не допустил бы разрушения отрасли.

Он не исключил, что в результате засухи и повышения тарифов на газ подорожает и сахар.

B.C. "Moldindconbank" S.A.

proiect

**HOTĂRÎRE cu privire la emisia acțiunilor
B.C. "MOLDINDCONBANK" S.A.**

1. Denumirea completă și adresa juridică a emitentului: Banca Comercială "Moldindconbank" S.A., Republica Moldova, MD-2012, mun. Chișinău, str. Armenească, 38.
2. Data și numărul înregistrării de stat a emitentului 20.06.2001 numărul 1002600028096
3. Data adoptării hotărârii privind emisiunea valorilor mobiliare (data și numărul procesului-verbal al ședinței la care a fost adoptată decizia respectivă) Proces-verbal nr. 3 din 25 octombrie 2011.
4. Denumirea organului de conducere al emitentului valorilor mobiliare, care a adoptat hotărârea privind emisiunea valorilor mobiliare Adunarea generală extraordinară prin corespondență a acționarilor BC "Moldindconbank" S.A., în conformitate cu p (2) art. 42 al Legii privind societățile pe acțiuni.
5. Tipul valorilor mobiliare Acțiuni ordinare nominative.
6. Clasa valorilor mobiliare Clasa întâi.
7. Numărul de ordine al emisiunii respective a valorilor mobiliare din clasa respectivă: Emisiunea a XVI-a.
8. Numărul de valori mobiliare în emisiunea respectivă 3 296 438 (trei milioane două sute nouăzeci și șase mii patru sute treizeci și opt) acțiuni.
9. Numărul de valori mobiliare în clasa respectivă (ținând cont de emisiunea în cauză) 4 967 794 (patru milioane nouă sute șaiszeci și șapte mii șapte sute nouăzeci și patru) acțiuni.
10. Mărimea (mărimea posibilă) emisiunii în expresie numerică și valorică, cota valorilor mobiliare subscrise: 3 296 438 (trei milioane două sute nouăzeci și șase mii patru sute treizeci și opt) acțiuni ordinare nominative în suma totală de 329 643 800 (trei sute douăzeci și nouă milioane șase sute patruzeci și trei mii opt sute) lei, cota valorilor mobiliare – 100%.
11. Modul și formele de achitare a valorilor mobiliare, denumirea patrimoniuului primit în contul achitării: Achitarea acțiunilor va fi efectuată din contul profi-

tului nedistribuit al BC "Moldindconbank" S.A. din anii precedenți

12. Prețul de plasare a unei valori mobiliare, metoda de determinare a prețului de plasare: Prețul de plasare a unei acțiuni este egal cu valoarea ei nominală de 100 lei.
13. Cota valorilor mobiliare, la neplasarea cărora emisiunea va fi considerată ca neefectuată 100%.
14. Lista subscriitorilor la valorile mobiliare – în cazul plasării închise: Lista subscriitorilor se va anexa la prezentarea dării de seamă privind rezultatele emisiunii de acțiuni
15. Forma valorilor mobiliare nematerializată
16. Descrierea drepturilor pe care le conferă valoarea mobilă din clasa respectivă și a altor caracteristici distinctive Acțiunea ordinară nominativă de clasa I conferă proprietarului ei dreptul la un vot la adunarea generală a acționarilor, dreptul de a primi o cotă-parte din dividende și o parte din bunurile societății în cazul lichidării acesteia.
17. Modul de plasare a emisiunii valorilor mobiliare (publică sau închisă) Emisiune închisă.
18. Termenele inițiale și finale ale plasamentului valorilor mobiliare din emisiunea respectivă 25.10.2011 – 25.10.2011
19. Scopurile concrete (direcțiile) de utilizare a mijloacelor, mobilizate în procesul emisiunii Sursele acumulate în urma emisiunii se îndreaptă la majorarea capitalului social, necesare pentru dezvoltarea și desfășurarea activității generale în domeniul bancar.
20. Organizarea procesului de plasare (de sine stătător sau prin intermediari) Plasarea acțiunilor se va efectua de către bancă de sine stătător.
21. Alte clauze esențiale ale emisiunii: Acțiunile emisiunii suplimentare vor fi repartizate acționarilor proporțional cotei deținute în capitalul social al BC "Moldindconbank" S.A. reieșind din proporția 2 acțiuni din emisiunea suplimentară la o acțiune deținută.

A.O. «Timplarul»

Сообщает, что 21 сентября 2011 года состоялось внеочередное, общее собрание акционеров.

В СООТВЕТСТВИИ

С ПОВЕСТКОЙ ДНЯ БЫЛИ ПРИНЯТЫ СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

- О роспуске Общества по собственной инициативе.
- Образована ликвидационная комиссия.
- Ликвидационная комиссия наделена правом осуществления процедуры роспуска общества.
- Утвержден порядок и сроки процесса роспуска общества.
- Утвержден порядок и сроки информирования кредиторов об иницировании процедуры роспуска общества.

Объявление НКФ

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. „О Национальной комиссии по финансовому рынку”, Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; BC "Victoriabank" S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет 2251311138

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки: Moldpresa: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET Î.S.
Регистрационный №: 1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет: Председатель: Елена ПУИ, Елена ВАСИЛАКЕ, Инга КАЗАЧЕК, Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.
Главный редактор: Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора: Татьяна СОЛОНАРЬ
Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов: capital@market.md
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115. (угол бул. Штефан чел Маре)
Расчетный счет: 225139437, ф/к 1003600114204, КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" АО, филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.
В номере использованы материалы информационных агентств "Basa-press" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком «и», публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "PRAG 3"

Страхование: между «выбором» и «указанием»

Рынок страховых посредников становится более привлекательным

Антон Каба, председатель Ассоциации брокеров в страховании-перестраховании (ABAR) – «Создание брокерских компаний при финансовых организациях тормозит развитие посреднического рынка и рынка страхования в целом. Потребителя не удовлетворяют ни цена, ни выплата ущерба».

ЕЩЕ БОЛЬШЕ БРОКЕРОВ?

Антон Каба, председатель Ассоциации брокеров в страховании-перестраховании (ABAR) считает, что за последнее время количество брокерских компаний в страховании увеличивалось стремительнее, чем за какой-либо другой период. Это объясняется тем, что ряд лизинговых компаний, банки, автосалоны и другие финансовые организации решили для увеличения прибыли создать свои брокерские компании.

«Конечно, среди них есть и бывшие сотрудники страховых компаний, посреднических компаний, которые набрались там опыта. Навивно полагать, что сегодня можно учредить брокерскую компанию, и по классической модели пытаться увеличивать портфель. Это практически невозможно и нерентабельно в нынешних условиях».

Директор Главного управления по надзору в страховании при Национальной комиссии по финансовому рынку отметил для Capital Market: «Не могу сказать, что число страховых брокеров на рынке Молдовы резко возросло за последнее время. Об этом говорят и статистические данные за последние три с половиной года. Так, в течение первых двух лет после вступления в силу нового Закона о страховании, регулирующего деятельность страховых брокеров, было выдано 32 лицензии брокерским компаниям, в 2009 году – 13 лицензий, в 2010 – 18, а в первом полугодии этого года всего шесть лицензий».

На вопрос о том, как влияет создание таких аффилированных брокерских компаний на молдавский рынок, А. Каба сказал, что больше всего отрицательных последствий это несет для независимых брокеров.

ЗАКОННО ИЛИ НЕЗАКОННО – ВОТ В ЧЕМ ВОПРОС

«О какой конкуренции можно говорить, если у человека, покупающего автомобиль в лизинг, нет возможности выбора брокера, который поможет выбрать страховую компанию? Как можно говорить о развитии брокерского рынка, если независимый брокер не имеет доступа к лизингу, банкам и так далее. Что же касается выплаты ущерба, могу сказать вам, что чаще всего подобные брокеры, которые «фильтруют» связь между клиентом и страховщиком, не вмешиваются в решение дел об ущербе», – утверждает А. Каба.

Анжела Гладей, генеральный директор лизинговой компании «Total Leasing» сообщила нам, что управляемая ею компания работает с определенными страховыми компаниями, отобранными по финансовым показателям, по критериям, связанным с акционерами компаний, и по другим аспектам, указывающим на способность обеспечить защиту клиента.

«Так как наши специалисты обладают знаниями в экономической сфере, нам легче определить финансовое состояние той или иной страховой компании. Так что мы предлагаем нашим клиентам выбрать страховую компанию, где они могут застраховать при-

Владимир Штрибу, директор Главного управления по надзору в страховании при Национальной комиссии по финансовому рынку, объясняет сложившуюся ситуацию тем, что «законодательство предусматривает относительно простые условия получения лицензии на брокерскую деятельность. Например, одним из главных условий является уставный капитал в размере 25 тыс. лей, что не так уж и много».

обретенное при нашей помощи имущество», – говорит А. Гладей.

По словам А. Гладей, все эти утверждения – всего лишь предположения: «Мы не вправе навязывать клиенту определенную страховую компанию или страхового брокера, это запрещено законом. Если у клиента хорошая история с какой-либо страховой компанией, мы не можем помешать ему работать с ней и дальше в случае приобретения товара при помощи нашей компании. Откровенно говоря, и у банков есть определенные страховые компании, которых они советуют клиентам как выгодных при страховании товара, приобретаемого на средства банковского кредита. Это делается исходя из соображений, связанных с рисками. И мы, и банки являемся финансовыми учреждениями, и мы более опытные в анализе финансовых показателей страховых компаний и брокеров, что не под силу многим нашим клиентам».

В. Штрибу считает, что можно говорить о том, что создание страховых брокеров лизинговыми компаниями, автосалонами, банками и другими финансовыми организациями незаконно. Лизинговые компании и автосалоны, учреждающие брокерские компании, пытаются расширить спектр услуг, создавая профессиональные организации.

«Другое дело, если речь идет о том, что эти организации предоставляют клиентам услуги страхования как дополнительную услугу к своим основным услугам, и что клиенты не ограничены в своих законных правах. Это очень деликатный вопрос, когда рекомендации балансируют на грани допустимого и превращаются в навязывание определенного брокера или страховой компании. Конечно, такое навязывание противозаконно, противоречит нормам защиты и потребителей, и конкуренции, однако здесь требуются доказательства, а их очень нелегко добыть, если учесть, что клиент в первую очередь заинтересован в основном продукте (лизинг, кредит, ипотека и т.д.)», – говорит В. Штрибу.

«Когда автосалон или лизинговая компания отказывают клиенту в полисе, которым он застраховал приобретенное имущество, и этот отказ зафиксирован на бумаге, тогда соответствующие органы обязаны обратить внимание. Тут все зависит от настойчивости клиента, от его желания защитить свои интересы», – продолжает А. Каба.

СКОЛЬКО СТОИТ НАВЯЗЫВАНИЕ?

В целом, по мнению А. Каба это положение вещей не создает проблемы с ростом или падением цен. «Это вопрос принципа, если у меня свобода выбора купить страховой полис там, где я хочу, или нет? В любом случае, клиент даже не может обсуждать цену, тарифы устанавливаются с страховщиком», – говорит А. Каба.

По его словам, в случае «рекомендованного» одним из финансовых учреждений страхования условия в целом стандартные, так как проблемы появляются после насту-

пления страхового случая, а не при покупке полиса.

Такого же мнения придерживается и В. Штрибу, считающий, что необязательно цена полиса у брокера, созданного лизинговой компанией, будет выше. Когда лизинговая компания выступала в роли ассистента обычного брокера, цена полиса не всегда включала комиссионные ассистента, затем когда из ассистента компания становилась учредителем брокера, определялся размер комиссионных, сумма которых могла обсуждаться с клиентом, понятное дело, в сторону снижения цены.

«В ряде случаев, страховой полис стоит меньше для тех, кто покупает его напрямую у страховых компаний, но при возникновении спора со страховой компанией, клиент рискует оказаться в одиночестве при решении дела. Страховой брокер, однако, берет на себя обязательство долговременного обслуживания страхового договора, в том числе и при наступлении страхового случая», – говорит В. Штрибу.

А. Гладей заявила, что стоимость страхования имущества, приобретенного при посредничестве лизинговых компаний, равна ценам на рынке.

«Надо сказать, что имущество страхуется под определенный процент от его рыночной стоимости. Так, в первый год после приобретения товара, он страхуется в размере 4,5% от его рыночной стоимости, во втором году применяется 10% скидка, в третьем – 15%», – говорит А. Гладей.

ОТБОР ПРОВОДИТ РЫНОК

«И все же, если на рынке легко появиться, совсем непросто на нем удержаться. Так, за последнее время, много брокерских компаний приостановили свою деятельность, а некоторые не очень заметны. Законы рынка автоматически проводят естественный отбор брокерских компаний. Это будет еще более видно, когда вступят в силу дополнения и изменения к Закону о страховании, которые сейчас изучаются в парламенте. Они предусматривают новые требования к профессиональной подготовке брокеров, а также к их финансовой дисциплине», – уверяет В. Штрибу.

Для того, чтобы было соблюдено законодательство по защите потребителя и конкуренции, В. Штрибу считает, что «было бы хорошо, если бы банки, автосалоны, лизинговые компании аккредитовали на базе своих внутренних регламентов страховые компании и брокеров, исходя из четких и прозрачных критериев. Тогда бы появилась здоровая конкуренция, от которой выиграли бы потребители страховых услуг, да и страховой рынок в целом. Такой опыт имеется в Российской Федерации, где система аккредитации страховщика установлена на основе широкого спектра критериев и применяется банками, лизинговыми компаниями и прочими финансовыми учреждениями», – отмечает В. Штрибу.

Татьяна СОЛОНАРЬ

Растет импорт автомобилей

В январе-августе 2011 г. в Молдове импортировано 3298 новых автомобилей, что на 16% больше, по сравнению с тем же периодом 2010 г., и на 11% меньше, чем за 8 мес. 2009 г.

Лидером продаж новых автомобилей в январе-августе стал бренд Dacia – 480 автомобилей, что на 22% больше, чем в январе-августе 2010 г. Продажи Dacia составляют 16,4% всех продаж новых автомобилей в Молдове с начала года. На втором месте Skoda – 325 авто (+40% больше, по сравнению с 8 мес. 2010 г.), что составило 10% автомобильных продаж с начала года. В десятку компаний, на долю которых в январе-августе 2011 г. приходится 71,3% продаж, также вошли: Toyota – 288 автомобилей, Chevrolet – 230, Hyundai – 203, Lada – 201, Ford – 185, Mitsubishi – 183, Mercedes – 146 авто, BMW – 112 авто.

В структуре импорта автомобилей в январе-августе 2011 г. наибольшая доля (более 53%) пришлось на автомобили в возрасте 5-7 лет – 6691 ед. автомобилей, в возрасте 2-4 лет ввезено 2219 ед. (17,7%); в возрасте 8-10 лет – 274 ед. (2,1%). Как сообщалось ранее, с 2005 г. в Молдове действует запрет на импорт автомобилей старше семи лет.

InfoMarket

Борис Герасим: Минтранс отберет подрядчиков на реконструкцию 700 км национальных дорог

«Министерство транспорта и дорожной инфраструктуры планирует провести тендеры на реконструкцию 700 км национальных дорог», – заявил замминистра транспорта и дорожной инфраструктуры Борис Герасим в ходе поездки в Резинский район.

Как передает «ИНФОТАГ», он сказал, что первый тендер планируется провести 15 октября, остальные в ноябре.

«Планируем в первой половине 2012 г. заключить все контракты. В планах отремонтировать дороги Кишинев-Бельцы, Кишинев-Джурджулешты, Сэрэтьень-Сорока, Кишинев-Унгены. Есть четкий план для каждой трассы», – сказал он, отметив, что «расходы будут покрыты из зарубежных средств».

По словам Герасима, в РМ разработана Национальная стратегия развития на 2012-2020 гг., которая включает в себя ряд приоритетных направлений для обеспечения устойчивого роста и сокращения бедности.

«Дорожная инфраструктура занимает второе место в этом документе, и это показывает, что дороги остаются важным сектором экономического развития Молдовы», – сказал он.

Справка «ИНФОТАГ»: В РМ 10 530 км автодорог. В том числе: магистральные – 1075 км, республиканские – 2575 км, местного значения – 7300 км. Они находятся в управлении Госадминистрации автомобильных дорог в структуре минтранса.

Василе БУМАКОВ:

“Нет причин беспокоиться о продовольственной безопасности страны”

Эксклюзивное интервью министра сельского хозяйства и пищевой промышленности Василе БУМАКОВА, предоставленное Государственному информационному агентству “МОЛДПРЕС”.

– Господин министр, засуха в этом году оценивается как тяжелая, подобно той, что была в 1946 году. Насколько отсутствие осадков в августе-сентябре навредило урожаю этого года? Будет ли обеспечена продовольственная безопасность страны?

– Было бы ошибкой считать, что безопасность страны обеспечена только тогда, когда в акроме достаточно пшеницы, есть мука, овощи, фрукты и т.д. Опасность существует, когда у нас нет, например, пшеницы, и в то же время ее нет в регионе – что случилось в феврале прошлого года, когда мы приостановили экспорт пшеницы. Если у нас нет любого другого продукта, мы можем его купить. Молдова уже включена в европейский, мировой экономический цикл, как любая нормальная страна, и может продавать и покупать любой товар.

Мы находимся в зоне повышенного сельскохозяйственного риска. Если не засуха, то сильные дожди, смывающие семена, или град. Если нас обходит град, то не обходит засуха. Аграрии уже привыкли к таким рискам. Они были и будут. И в контексте глобального потепления их будет еще больше. Поэтому сегодня нам нужно задуматься, что предпринять в сфере сельского хозяйства, чтобы то, что готовит нам природа, не имело такого существенного влияния на земледелие. Сегодня засуха почти не затронула бы нас, если бы четыре-пять лет назад мы внедрили бы при выращивании зерновых так называемое консервативное земледелие. Почва была бы покрыта достаточно толстым гумусным слоем, который позволил бы сохранить необходимый минимум влажности в почве, не допускал испарений; современные машины очень хорошо обрабатывают такую почву и проникают в нее на необходимую глубину. В США такая технология применяется 60 лет, и о плуге уже забыли. И даже

в Румынии, в Брэилэ. На Украине эта технология применяется десять лет. Мы же тратим колоссальные суммы на вспахивание земли и таким образом высушиваем ее.

– И все же, в какой мере мы пострадаем от засухи?

– Проблематичны две вещи. Во-первых, пока мы не можем подготовить почву и засеять озимую пшеницу и ячмень. Но время до середины октября еще есть. Многие сельхозпроизводители, очень внимательно следящие за прогнозом погоды, до дождей засевают сухую землю, потом проходят дожди, и проблема решена. Синоптики нам обещают дожди в начале октября, и я надеюсь, что зерновые не станут большой проблемой в будущий год.

Во-вторых, часть сахарной свеклы высыхает и теряет в качестве. И уборочная идет сложнее, когда почва сухая. Это большая проблема. Сельхозпроизводители отложили начало уборочной. Как правило, она начиналась в конце августа, а в этом году было отложено, как следствие, и производство сахара.

Однако благодаря тому, что земледелие в Республике Молдова очень разнообразно, каждый год у нас есть преобладание других культур. Например, в нынешнем году мы понесем убытки при уборке сахарной свеклы, но никакой другой год не был настолько хорошим для урожая подсолнечника. Этот год очень хорош для его уборки, мы не несем потерь.

– Г-н Бумаков, давайте обратимся и к статистике, чтобы понять, насколько мы обеспечены продовольствием.

– У нас был хороший урожай пшеницы. С площади на 10-12 тыс. га меньше, чем в 2010 году, мы собрали на 50 тыс. тонн пшеницы больше, то есть 833 тыс. тонн. Более половины урожая – высшего сорта, то есть это продовольственная пшеница.

У нас будет более 400 тыс. тонн подсолнечника. Погода для уборки хорошая, дополнительного высушивания не требуется. Хотя проблему представляет то, что и в России, и на Украине также хорошие урожаи, так что, боюсь, не потеряем ли мы в цене. Сегодня килограмм подсолнечника продается более чем за 5 леев. Это очень хорошая цена, обеспечивающая высокую рентабельность в условиях, когда себестоимость этой культуры составляет 2,20 лея. Конечно, нам бы хотелось, чтобы цена была не 5,2 лея, а 7 леев, как было в начале года, но ведь и наши соседи собрали хороший урожай.

Существуют хорошие предпосылки для уборки кукурузы. Колоссальные затраты идут на ее высушивание. В этом году, правда, аграрии не спешат с ее уборкой, дают культуре возможность высохнуть на поле. Урожай очень хороший.

То же самое мы можем сказать и про виноград, пользующийся большим спросом. У нас урожай качественных фруктов. Урожай овощей и фруктов будет еще богаче, чем в прошлом году, когда мы собрали 321 тыс. тонн фруктов и 343 тыс. тонн овощей. В результате переговоров с Россельхознадзором 175 фирм получили право беспрепятственного экспорта на российский рынок. В этом году мы поменяли способ составления перечня компаний, имеющих право экспорта в Россию. До сих пор каждый персонально приходил в министерство сельского хозяйства, возникали слухи, что некоторым отдается предпочтение. Мы дали ассоциациям экспортеров и производителей фруктов право проводить отбор. Эти ассоциации будут применять санкции к тем компаниям, которые будут допускать нарушения. Хотелось бы, чтобы и виноделы поступали так же, чтобы Минсельхоз не вмешивался.

– Какими будут цены на сельхозпродукцию? Могут ли рассчитывать аграрии на такие же доходы, что и в 2010 году?

– Мы либерализовали рынок, в прошлом году это принесло сельхозпроизводителям дополнительно 6 млрд леев благодаря полученным ценам. Я запрещаю представителям министерства рекомендовать цены, рынок сам их диктует. Мы избегаем этого, чтобы не создавать разногласия между производителями, экспортерами и переработчиками. Некоторые производят расчеты, исходя из собственных чрезмерных ожиданий и мечтаний, и не хотят быть реалистами. Конъюнктура на региональном рынке благоприятна для сельхозпроизводителей. Что было три года назад? Пшеница продавалась по 80 банов за килограмм, подсолнечник – меньше чем за 2 лея, за виноград давали чуть больше лея. Мы должны быть реалистами, не забывать, что было три года назад и что у нас есть сейчас, и вы увидите, что разница огромна, цена на пшеницу достигает 3 леев, а на подсолнечник – превышает 5 леев.

Снизилась доходы госбюджета

Доходы госбюджета Молдовы в январе-августе 2011 г. составили 10 млрд 882,3 млн леев, что на 361,5 млн леев (3,2%) меньше запланированного на этот период.

Как сообщили агентству InfoMarket в Минфине, в то же время, в сравнении с тем же периодом 2010 г. доходы увеличились на 726,2 млн леев (7,2%). При этом за 8 месяцев 2011 г. основные доходы госбюджета составили 9 млрд 685,6 млн леев (98,8% от плана). В сравнении с тем же периодом прошлого года, они выросли на 625,1 млн леев (6,9%).

Доходы госучреждений, финансируемых из специальных средств госбюджета, составили 718,3 млн леев (84,6% от запланированного уровня), превысив, в то же время, показатели аналогичного периода 2010 г. на 86,4 млн леев (13,7%). Доходы специальных фондов в январе-августе с. г. составили 224,1 млн леев (121,5% от плана), увеличившись на 24,4 млн леев (12,2%) в сравнении с показателями за 8 мес. 2010 г.

В то же время, доходы проектов, финансируемых из внешних источников, составили 262,4 млн леев (62,5% от плана). Из общей суммы внутренние и внешние гранты составили 187,2 млн леев, в том числе внутренние – 6,2 млн леев, внешние – 181 млн леев. По данным Минфина, расходы госбюджета в январе-августе составили 9 млрд 266,4 млн леев (\$808,6 млн), или 86,5% от запланированного на этот период уровня. В сравнении с январем-августом прошлого года, они увеличились на 676,9 млн леев (7,9%).

При этом основные расходы составили 8 млрд 091,5 млн леев (91,7% от плана). В сравнении с тем же периодом 2010 г., основные расходы госбюджета выросли на 336,3 млн леев (4,3%).

Дефицит госбюджета Молдовы в январе-августе с. г. составил 1 млрд 143,9 млн леев. Его покрывали средствами от выпуска государственных ценных бумаг (64,1 млн леев), средствами внешней финансовой помощи (638,6 млн леев), доходами от продажи и приватизации госимущества (28,8 млн леев), другими источниками (854,6 млн леев). В то же время, для выполнения обязательств перед внешними кредиторами за этот период на возврат основной суммы кредитов было направлено 442,2 млн леев.

Общий долг Молдовы перед двусторонними кредиторами на конец июня 2011 г. составил \$229,55 млн

Как сообщили агентству InfoMarket в Нацбанке, крупнейшими двусторонними кредиторами нашей страны являются Россия и США. При этом долг Молдовы перед Россией по кредитам, полученным ранее под гарантии правительства, на конец I полугодия 2011 г. составил \$102,99 млн, уменьшившись с начала года на \$6,1 млн (5,6%).

На долю России пришлось 44,9% от общей суммы долга Молдовы перед двусторонними кредиторами на конец I полугодия 2011 г. Долг Молдовы перед США не изменился с начала года, составив на конец июня 2011 г. около \$51,24 млн (22,3% от общей суммы долга страны перед двусторонними кредиторами). Долг Молдовы перед Россией состоит из займов, предоставленных правительству страны с 1992-1993 гг. для оплаты энергоресурсов.

Часть долгов в сумме \$43,4 млн была реструктурирована в соответствии с договоренностями, достигнутыми с Россией в рамках Парижского клуба кредиторов в мае 2006 г.

InfoMarket

РАСПОРЯЖЕНИЕ

о проведении плановой проверки соблюдения законодательства в области страхования страховым-перестраховочным брокером “IMPERBROKER” ООО

№46/8-О от 22.09.2011

Мониторул Официал №160-163/1467 от 30.09.2011

***

В целях проверки соблюдения законодательства в области страхования страховым-перестраховочным брокером “IMPERBROKER” ООО, в соответствии с Планом деятельности Национальной комиссии по финансовому рынку на 2011 год, на основании положений ст. 1 ч. (1), ст. 3, ст. 4 ч. (1) и (2), ст. 8 п. f), ст. 21 ч. (2), ст. 22 ч. (1) и (3) Закона №192-XIV от 12.11.1998 “О Национальной комиссии по финансовому рынку” (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2007, №117-126 BIS), ст. 55 ч. (1), (3) и (5) Закона №407-XVI от 21.12.2006 “О страховании” (Официальный монитор Республики Молдова, 2007, №47-49, ст. 213) Национальная комиссия по финансовому рынку

РЕШАЕТ:

1. Провести плановую проверку соблюдения законодательства в области страхования страховым-перестраховочным брокером “IMPERBROKER” ООО за период деятельности 29.05.2008 – 31.08.2011.

2. Проверка будет проведена сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, назначенными приказом председателя Национальной комиссии по финансовому рынку.

3. Страховой-перестраховочный брокер “IMPERBROKER” ООО обеспечит доступ членов группы проверки ко всем документам и к другим источникам информации, необходимым для проверки.

4. Настоящее распоряжение вступает в силу со дня принятия.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Михаил ЧИБОТАРУ

Кишинэу, 22 сентября 2011 г.

№46/8-О.

О долговом кризисе в ЕС и его влиянии на экономику Молдовы

Одновременно с недавним снижением рейтинга Италии, с все увеличивающейся возможностью наступления дефолта Греции, экономические трудности стран-членов ЕС и очевидная неспособность политической элиты справиться с данными вызовами заметно ухудшили социально-экономическую ситуацию главного торгового и экономического партнера нашей страны – Европейского Союза. Целью данной аналитической статьи является оценка уровня присутствия Республики Молдова в еврозоне и на рынке ЕС в целом, а также выявление основных источников возможного усугубления экономической ситуации в ЕС.

В ЧЕМ СУТЬ КРИЗИСА СУВЕРЕННЫХ ДОЛГОВ?

Сначала необходимо отметить, что нынешний кризис суверенных долгов является очевидным последствием мирового финансового кризиса, который начался еще в 2007 году. Как и тогда, основными причинами кризиса послужили накопление громадных долгов и неспособность дебиторов погашать обязательства по выплате кредитов. Тогда правительства осуществили настоящую демонстрацию силы, предприняв нетрадиционные антикризисные меры вливания ликвидности в экономику, реструктуризации задолженностей многих компаний и стратегических банков, а также максимальное ослабление монетарной политики. Но доверие к этим действиям было подорвано сохранением макроэкономических диспропорций между странами с профицитом счета текущих операций (Китай, Германия) и с дефицитом счета текущих операций (США, большинство стран ЕС), неспособностью политической элиты сохранять баланс государственных финансов и устранить системные недостатки финансового сектора. Таким образом, суверенный долговой кризис вытекал из ипотечного кредитного кризиса (то есть, более низкого качества), долги были конвертированы из частных в государственные, и их бремя было возложено на плечи налогоплательщиков.

Тем не менее, нынешний кризис кажется еще более опасным из-за того, что большинство государств исчерпали свои финансовые ресурсы для поддержки совокупного спроса, и центральные банки больше не обладают прежней свободой действий, что явилось следствием ослабления денежно-кредитной политики в течение последних трех лет. Более того, ситуация в Европейском Союзе осложнилась по нескольким причинам.

1. Отсутствие общей фискальной политики в зоне евро до недавнего времени позволяло странам периферии финансировать бюджетные дефициты на привлекательных условиях. Это привело к увеличению дисбаланса государственных финансов, что вместе с популистской риторикой политических элит этих стран привело к взрыву государственного долга.

Такая ситуация особенно типична для Португалии, Италии, Греции и Испании, в то время как на территории всей остальной Европы ситуация с задолженностями не так драматична. Таким образом, выпуск общих облигаций странами еврозоны существенно смягчил бы влияние кризиса путем сокра-

щения расходов на обслуживание государственных долгов стран Южной Европы. Но отсутствие единой налоговой политики и противостояние северных стран (Германия, Финляндия, Норвегия) подобным мерам, приводит лишь к усилению кризиса суверенного долга в еврозоне.

2. Выход Греции из ЕС становится все более очевидным. Растет число инвесторов, уверенных в том, что дефолт Греции является лишь вопросом времени. Настоящая ахиллесова пята еврозоны значительно подрывает доверие к единой европейской валюте и веру в Европейский Союз в целом.

3. Специфические отношения между государством и банковской системой ЕС. В отличие от банковской системы США, банки европейского сообщества подвергались гораздо большему давлению со стороны традиционных политических элит, что вызвало искажения в области управления рисками и заметный рост токсичных активов. Например, европейские банки вынуждены покупать ценные бумаги Греции в целях сокращения расходов на обслуживание долга, испанские банки вынуждены были увеличить ипотечное кредитование, чтобы уменьшить социальное давление.

КАКОВЫ ОСНОВНЫЕ ИСТОЧНИКИ ВЛИЯНИЯ НА МОЛДАВСКУЮ ЭКОНОМИКУ?

Учитывая то, что экономика Молдовы является небольшой и открытой, она очень подвержена внешним шокам. Таким образом, возможное ухудшение экономического положения основного торгового и экономического партнера нашей страны – ЕС – может привести к некоторым неизбежным последствиям и для молдавской экономики. Далее мы кратко рассмотрим основные источники влияния.

Обесценивание евро. На фоне углубления экономических трудностей в Греции, снижения S&P рейтинга Италии и негативных макроэкономических ожиданий, подтвержденных отказом Европейского центрального банка ужесточить денежно-кредитную политику действий, только в течение

сентября евро подешевел по отношению к доллару приблизительно на 6%. Тем не менее, влияние этого обесценивания на молдавскую экономику далеко не однозначно, так как включает в себя как положительные, так и отрицательные эффекты: обесценивание европейской валюты может быть даже выгодным молдавским банкам. Анализ активов и пассивов, привязанных к курсу, показывает, что банки обычно больше инвестируют в активы, номинированные в долларах. Таким образом, снижение курса евро по отношению к доллару и, соответственно, повышение курса доллара по отношению к лею, позволяет банкам получать прибыль от разницы курсов валют. Таким образом, в конце августа размер длинной открытой валютной позиции в долларах США была примерно в 2,6 раза выше, чем в евро. Структура валютных денежных переводов, поступающих от молдавских граждан из-за рубежа, является относительно сбалансированной. Очевидно, что снижение курса евро подрывает покупательную способность семей, чьи доходы поступают в этой валюте. Однако в евро поступает примерно 40%-45% таких переводов. С другой стороны, примерно столько же переводов поступает и в долларах США, что в контексте повышения стоимости доллара по отношению к евро благоприятствует семьям, чьи доходы выражены в этой валюте. Поэтому возможное обесценивание монеты евро предполагает лишь передачу доходов от первой группы семей второй.

Обесценивание евро создает предпосылки для удешевления продукции, импортируемой из ЕС.

Учитывая, что ЕС является основным экспортером в нашей стране, на которого приходится около 45% от общего объема импорта, обесценивание евро скажется на местных ценах. Основным негативным воздействием снижения курса евро является увеличение бремени долга, выраженного в долларах. Большая доля внешнего долга номинирована в долларах США (около 35%), доля в евро составляет около 21%. Поэтому возможное снижение курса евро по отношению к доллару США и, соответственно, повышение его по отношению к молдавскому лею приведет к увеличению внешнего долга, выраженного в национальной валюте.

Сокращение внешнего спроса и снижение конкурентоспособности молдавской продукции на европейском рынке. Около половины нашего экспорта направляется в страны ЕС, которые являются основным рынком сбыта для молдавских экспортеров. Таким образом, ухудшение экономической ситуации в этих странах будет иметь прямые последствия для молдавской экономики за счет снижения внешнего спроса, усиленного повышением курса лея по отношению к евро.

Уменьшение или замедление притока денежных переводов из ЕС. Но последствия будут смягчены тем фактом, что большинство мигрантов из Молдовы в ЕС заняты в секторе услуг, который обычно меньше подвержен влиянию кризиса. Приостановка осуществления инвестиционных планов компаний ЕС, действующих в Молдове, является ожидаемым эффектом от повышения макроэкономической неопределенности,

связанной с европейской и мировой экономикой, и ухудшения финансового положения этих компаний.

Увеличение расходов на обслуживание внутреннего долга. До нынешнего времени государственные ценные бумаги воспринимались инвесторами как финансовые инструменты с нулевым риском. Таким образом, к ним относились практически как к наличности, что позволяло государствам финансировать бюджетный дефицит на максимально выгодных условиях.

Но кризис суверенного долга разрушил этот миф, что приведет к увеличению расходов на финансирование государственного долга. Хотя уровень долга не является критическим для нашей страны, повышение расходов на его обслуживание может вызвать некоторые трудности, минимум по двум причинам: 1) из-за пирамидального долгового финансирования – выпуска новых облигаций в целях выкупа старых; 2) основная доля социальных расходов в общих бюджетных расходах ограничивает способность правительства сделать необходимые корректировки, чтобы уменьшить зависимость от кредитов.

В итоге, возможное ухудшение экономической ситуации в ЕС из-за кризиса суверенных долгов будет включать ряд очевидных последствий для молдавской экономики в условиях острой торговой и финансовой зависимости нашей страны от европейского сообщества. Таким образом, основные каналы передачи кризиса могут уменьшить приток иностранной валюты за счет снижения экспорта, денежных переводов и инвести-

ций. Тем не менее, снижение курса евро по отношению к лею подорвет конкурентоспособность экспорта молдавских товаров в ЕС и увеличит бремя внешнего долга нашей страны. Но характер расположения нашей страны по отношению к евро выявляет также ряд положительных эффектов как для банковской системы, которая может выиграть от разницы курсов валют, так и для населения в целом за счет более дешевого импорта из ЕС.

Основное косвенное влияние, реже обсуждаемое, связано с фундаментальной переоценкой инвесторами восприятия государственных ценных бумаг, соответственно, более высокими расходами на обслуживание государственного долга, чему правительство Республики Молдова должно уделять больше внимания.

Адриан ЛУПУШОР

Данный документ появился в рамках проекта "Продвижение эффективного управления посредством независимого экономического анализа и прогнозов", реализованного Независимым аналитическим центром „Expert-Grup” при поддержке Восточноевропейского фонда на средства, выделенные Агентством по международному развитию и сотрудничеству Швеции (Sida) и Министерством иностранных дел Дании (DANIDA). Доклад подготовлен Независимым аналитическим центром „Expert-Grup”, и необязательно отражает точку зрения финансирующих организаций.

Идет проверка рейтинговых агентств

Комиссия по ценным бумагам и биржам (SEC) США обнаружила «очевидные изъяны» в работе каждого из 10 рейтинговых агентств, деятельность которых она проверила. Оценка поставлена, в частности, Standard & Poor's, Moody's и Fitch, следует из опубликованного доклада SEC.

В этом документе содержатся выводы первого в истории SEC исследования такого рода. Комиссия обязана проверять качество работы рейтинговых агентств в соответствии с «Актом Додда-Франка о реформировании Уолл-Стрит и защите потребителей» (подписан президентом Бараком Обамой 21 июля 2010 года).

В докладе отмечается, что, хотя некоторые из проверяемых рейтинговых агентств попытались повысить качество работы, общая ситуация вызывает тревогу в SEC. Озабоченность надзорного органа вызвана «очевидными провалами» агентств в некоторых случаях: следовать методикам и процедурам расчетов рейтингов; своевременно и точно публиковать надлежащую информацию; создать эффективные внутренние структуры управления процесса выставления

рейтингов; адекватно разрешать конфликты интересов.

«Этот доклад демонстрирует усиление надзора SEC над рейтинговыми агентствами, – заявил руководитель инспекторского отдела SEC Карло ди Флорио. – Мы наняли новых экспертов и укрепили систему общего мониторинга и экспертизы, чтобы лучше защищать интересы инвесторов, обеспечивать целостность рынков и способствовать накоплению капитала».

Предметом исследования SEC стали следующие агентства: Fitch, Moody's, S&P, A. M. Best, DBRS, EJR, JCR, Kroll, Morningstar и R&I.

Деятельность рейтинговых агентств вызывает неоднозначную реакцию в мире. С критикой в разное время выступал премьер Владимир Путин и китайское рейтинговое агентство Dagong Global Credit Rating. Примечательно, что интересы рейтинговых агентств в США защищены судом.

Акции Kodak на открытии торгов в США просели на 25%

Символ современной фотографии компания Eastman Kodak, дела которой в последние пару лет шли откровенно плохо, оценивает варианты по проведению реструктуризации. Также на повестке дня стоит вопрос о банкротстве компании и распродаже ее активов. Источники в Kodak сообщают, что некоторое время назад компания наняла юридическую фирму Jones Day для консультирования по вопросам реструктуризации. Kodak все чаще сталкивается с опасениями инвесторов относительно дальнейших неопределенных перспектив компании.

Эксперты говорят, что шаг, связанный с наймом юристов по реструктуризации, сигнализирует о том, что Kodak активизирует усилия по ревизии собственной стратегии и доступных компании финансов для завершения масштабной программы реконструкции компании. Инвесторы на бирже в Нью-Йорке предельно четко отреагировали на слухающиеся над компанией тучи: акции 131-летней компании потеряли около трети своей стоимости за минувшую торговую неделю. Негатива добавил и тот момент, что Kodak взяла кредит на 160 млн долларов.

Подобная жесткая посадка компании вызывает озабоченность по поводу стабильности денежных потоков компании, а также провоцирует дальнейшее снижение ее кредитного рейтинга. В пятницу акции Kodak на торгах в США снизились на 7,2%, до 1,57 доллара (самый низкий уровень за последние 60 лет).

В свете найма специалистов по реструктуризации и банкротству неясными остаются дальнейшие перспективы работы компании. Ранее специалисты компании Jones Day уже проводили кампании по банкротству крупных фирм. Впрочем, в случае с Kodak о прямом банкротстве пока нет речи. Вероятно, что юристы попробуют разработать для компании стратегию по привлечению долговых обязательств или продажи существенной доли Kodak сторонним инвесторам. Текущим кредиторам может быть предложена схема обмена долгов на доли в компании.

В первом полугодии 2011 года компания потеряла около 847 млн долларов, а по состоянию на 30 июня на счетах компании было 957 млн долларов. В компании говорят, что к концу года на балансе Kodak будет присутствовать около 1,6-1,7 млрд долларов, но для достижения этой цели Kodak будет необходимо проводить

операции по продаже активов, патентов, и существенно реорганизовывать бизнес.

Генеральный директор Kodak Антонио Перез ранее уже попытался снять напряженность в среде работников, заявив в специальном обращении к 19 000 сотрудникам, что у топ-менеджмента на данный момент нет намерения банкротить Kodak.

Независимые инвесторы смотрят на перспективы Kodak менее оптимистично. Судя по уровням, на которых торгуются ее облигации, инвесторы оценивают риск банкротства как довольно высокий.

Ради кредитов Греция сократит 30 000 чиновников

Греческие власти согласовали план по увольнению около 30 тысяч госслужащих. Решение было принято накануне, на заседании кабинета министров. Участники совещания проголосовали за него единогласно. Сокращение сотрудников госсектора пройдет в рамках мер по оптимизации бюджетных расходов. Об этом сообщаем Lenta.ru со ссылкой на агентство Reuters.

Как стало известно западным журналистам, часть работников госаппарата Греции в ближайшее время будет переведена на частичную оплату с последующим увольнением через год. Для этой группы людей уже придумали название: «трудовой резерв». Уже к концу текущего года в «резерв» попадут 30 тысяч чиновников.

Известно, что греческий бюджет на 2012 год имеет дефицит в размере 6,8 процента ВВП. Дефицит на 2011 год составил 8,5 процента. Столь высокие цифры не соответствуют договорам с кредиторами, которые могли бы помочь стране избежать дефолта и глубокого экономического кризиса. Министр финансов Греции на днях заявил, что, возможно, дефицит удастся удержать в пределах 8,5 процента, если государственные механизмы и граждане поведут себя «соответствующим образом».

В последние месяцы Греция балансирует на грани дефолта. Государственный долг составляет около 350 миллиардов евро. Правительство вынуждено было обратиться за помощью к руководству Евросоюза. Весной 2010 года ЕС, Европейский Центробанк и Международный валютный фонд согласились выделить Греции 110 миллиардов евро, а в июле 2011 года была одобрена еще одна кредитная линия – на 109 миллиардов евро. Взамен заемщики требуют от греческого правительства непопулярных мер: в первую очередь – сокращения социальных программ и бюджетных расходов.

Страницу подготовила Ольга ГОРЧАК

Названа самая богатая страна в мире

В 2010 году самой богатой страной в мире стал Катар, сообщается в докладе Международного валютного фонда Chart of the Day. По показателю ВВП на душу населения Катар в два раза обогнал США.

Как сообщает газета Arabian Business, опубликовавшая выдержки из доклада, по показателю ВВП на душу населения в 2010 году Катар сместил Люксембург с позиции лидера. Его показатель – \$88 221.

Таким образом, Катар почти в два раза обогнал США, страну с крупнейшей экономикой, где ВВП на душу населения составил \$46 860. Согласно прогнозу аналитиков МВФ, к 2016 году ВВП на душу населения Катара может достичь \$111 963, что позволит аравийской монархии по этому параметру и далее быть впереди Люксембурга (\$94 621), Сингапура (\$70 992) и Соединенных Штатов (\$55 622).

Рецепт успеха Катара – сочетание крупных газовых месторождений, экономического роста и невысокой численности населения (1,7 млн человек). Катар является крупнейшим в мире экспортером сжиженного природного газа: объем ежегодного экспорта СПГ достиг 77 млн тонн. Страна также является одним из крупнейших глобальных инвесторов.

Согласно прогнозам МВФ, экономический рост Катара в 2011 году составит около 16%, активное сальдо в текущем финансовом году ожидается в сумме 6,1 млрд долларов США. Номинальный ВВП ожидается на уровне \$150 млрд. Кроме того, Катар второй год подряд сохранит титул самой быстроразвивающейся экономики мира.

Reebok заплатит 25 миллионов долларов «обманутым» покупателям

Компания Reebok пообещала заплатить 25 миллионов долларов в качестве компенсации всем людям, купившим кроссовки серии EasyTone и RunTone. Об этом сообщается на сайте Федеральной комиссии США по торговле.

В рекламе Reebok утверждалось, что кроссовки EasyTone и RunTone помогают накачивать мышцы ног и ягодиц просто при ходьбе. Однако Федеральная комиссия по торговле заявила, что этот факт никак не подтверждается практическим путем, и сочла такую рекламу вводящей покупателей в заблуждение.

В ответ на претензии комиссии компания Reebok прекратила показ рекламы и пообещала заплатить 25 миллионов долларов, чтобы уладить дело во внесудебном порядке. Эти деньги пойдут на возмещение убытков людям, купившим кроссовки EasyTone и RunTone. Подать заявку на компенсацию ущерба можно на сайте Комиссии.

Как сообщает BBC News, хотя представители Reebok и согласились выплатить компенсацию, они не согласились с мнением комиссии об их рекламе.

Как пишет The Guardian, в декабре 2010 года Британский комитет по рекламным стандартам (ASA) также запретил рекламу кроссовок EasyTone Curve, выпускаемых Reebok. В ASA заявили, что компания Reebok не смогла предоставить доказательств того, что эти кроссовки помогают держать фигуру в форме.

Парламент Германии одобрил увеличение Фонда финансовой стабильности

Депутаты немецкого парламента проголосовали за предоставление Европейскому фонду финансовой стабильности (ЕФФС) дополнительных полномочий и средств. Об этом сообщают местные СМИ.

По данным журналистов, 523 члена бундестага поддержали законопроект, 85 проголосовали против, трое воздержались. Это значит, что средства фонда увеличиваются с €440 млрд до €780 млрд, а непосредственно немецкая доля участия в ЕФФС вырастет с нынешних €123 млрд до €211 миллиардов. В преддверии голосования канцлер Ангела Меркель заявила, что, выразив свое согласие на увеличение финансирования ЕФФС, Германия продемонстрирует, что она твердо намерена спасти евро.

General Motors и Ford тайно планировали слияние

General Motors и Ford вели в 2008 году (за год до банкротства GM) тайные переговоры о слиянии двух компаний. Как пишет издание «New York Times», предложение поступило именно от главы General Motors Рика Вагонера (Rick Wagoner). После проведения переговоров, управляющий директор Ford Алан Мулалли (Alan Mulally) отклонил данное предложение.

Убытки General Motors за 2008 финансовый год составили 30,9 млрд долларов, из них за последний квартал года – 9,6 млрд долларов. В конце марта 2009 года Президент США Барак Обама дал 60 дней новому руководству концерна General Motors, чтобы «доказать жизнеспособность». Но уже в начале лета 2009 года негодка крупнейший автопроизводитель в мире General Motors объявлен банкротом. На тот момент стоимость всех активов General Motors составляла 82,3 млрд долларов, а долг компании превышал 172 млрд долларов.

Китайский портал Alibaba «очень хочет» купить Yahoo!

Частная инвестиционная фирма Silver Lake, китайский портал Alibaba и российский фонд Digital Sky Technologies предпринимателей Юрия Мильнера и Алишера Усманова ведут переговоры о покупке Yahoo!. Об этом сообщает Bloomberg, ссылаясь на информацию, полученную от «осведомленных лиц».

По словам исполнительного директора Alibaba Джека Ма (Jack Ma), китайский портал «очень заинтересован» в покупке Yahoo!. При этом Yahoo! остается владельцем 43-процентной доли холдинга Alibaba Group.

Отмечается, что переговоры между сторонами находятся на начальной стадии; сумма возможной сделки не раскрывается. Ходят также слухи, что в покупке Yahoo! заинтересованы и другие инвесторы, однако конкретные предложения пока не озвучены.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

О результатах комплексной проверки соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций ССА "HIRTOPUL MARE"

№46/1 от 22.09.2011

Мониторул Официал №160-163/1461 от 30.09.2011

***

На основании Распоряжения Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) №5/2-О от 11.02.2011 и Приказа зам. председателя НКФР №11 от 14.02.2011 была проведена комплексная проверка соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций ССА "HIRTOPUL MARE" (с. Хыртопул Маре, р-н Криулень) за период деятельности 01.01.2009 – 31.01.2011.

ССА "HIRTOPUL MARE" (далее – ассоциация) была зарегистрирована в Государственной регистрационной палате под №1003601000922, государственный регистрационный сертификат серии MD №0087706 от 07.05.1999, и имеет лицензию категории В серии CNPF №000140, выданную 05.03.2009.

Согласно специализированному отчету по состоянию на 31.01.2011, ассоциация зарегистрировала следующие нормативные показатели, характерные для деятельности ссудо-сберегательных ассоциаций, представленные в таблице №1.

Из отраженных результатов исходит, что на протяжении указанного периода ассоциация зарегистрировала излишки по всем установленным основным нормативным показателям.

Вопреки положениям п. 56 Норм финансовой предосторожности ссудо-сберегательных ассоциаций, утвержденных Постановлением НКФР №17/8 от 30.04.20082 (далее – Нормы финансовой предосторожности), в период 01.09.2009 – 30.11.2009 ассоциация не зарегистрировала финансовые источники в размере около 188,0 тыс. леев со счета "Резервы, установленные законодательством" на счет "Нераспределенная прибыль (непокрытый ущерб) прошлых лет". Не соблюдая требования п. 55 Норм финансовой предосторожности, в I квартале 2009 года ассоциация принимала от своих членов вклады для гарантирования ссуд в размере около 16,3 тыс. леев.

Анализ динамики главных показателей деятельности ссудо-сберегательной ассоциации, которые представлены в таблице №2, констатирует уменьшение всех зарегистрированных показателей, за исключением увеличения чистой прибыли в 6,4 раза. Уменьшение активов на 26,4% было обусловлено отсутствием банковских кредитов и сберегательных вкладов.

Вопреки положениям ст. 9 ч. (2) п. б), ст. 44 ч. (1) Закона №139-XVI от 21.06.2007 "О ссудо-сберегательных ассоциациях" (далее – Закон №139-XVI от 21.06.2007) и ст. 29 ч. (6) Закона №113-XVI от 27.04.2007 "О бухгалтерском учете" (далее – Закон №113-XVI от 27.04.2007), специализированные и финансовые отчеты ассоциации не дают реальное и точное представление об элементах бухгалтерского учета ассоциации. Не соблюдая требования ст. 18 и ст. 23 ч. (1) и ч. (6) Закона №113-XVI от 27.04.2007, были установлены случаи, когда данные из финансовых и специализированных отчетов ассоциации за период 01.01.2009 – 30.06.2009 не соответству-

ют величинам, зарегистрированным в обязательных бухгалтерских регистрах, которые послужили основанием для составления соответствующих отчетов, что представлено в таблице №3.

Не соблюдая требования раздела I Плана счетов бухгалтерского учета финансово-хозяйственной деятельности предприятий, утвержденного Приказом Министерства финансов №174 от 25.12.1997, при составлении финансовой и специализированной отчетности ассоциация не соблюдала принцип недопущения взаимопогашения активов и обязательств, а также взаимного списания доходов и расходов, применив активно-пассивные счета. В результате несоблюдения требований к созданию и использованию резервов для покрытия убытков по ссудам, а также к просроченным ссудам, установленных в п. 27, п. 28 и п. 37 Норм финансовой предосторожности, ассоциация не отразила в бухгалтерском балансе на следующую отчетную дату в составе внебалансовых счетов ссуды и проценты по ним, классифицированные как "безнадежные", в размере 108,0 тыс. леев, таким образом, финансовый результат ассоциации по состоянию на 31.01.2011 был необоснованно увеличен приблизительно на 107,6 тыс. леев.

Совет ассоциации не разработал, не утвердил и не обеспечил адекватное внедрение ссудной политики, политики управления активами и обязательствами и инвестиционной политики в течение трех месяцев со дня получения лицензии, нарушив, таким образом, требования ст. 40 ч. (2) п. с) Закона №139-XVI от 21.06.2007, п. 15, п. 19, п. 43 и п. 58 Норм финансовой предосторожности. Ссудная политика ассоциации, утвержденная на заседании совета от 15.03.2010, не соответствует полностью требованиям п. 20 Норм финансовой предосторожности. Вопреки положениям ст. 40 ч. (2) п. i) Закона №139-XVI от 21.06.2007, совет ассоциации не утвердил и не осуществлял мониторинг исполнения бюджета на 2009 и 2010 отчетные годы.

Не соблюдая принцип равноправного доступа членов ассоциации к услугам по выдаче ссуд, установленный в ст. 4 ч. (2) п. d) Закона №139-XVI от 21.06.2007, вопреки требованиям п. 39 Норм финансовой предосторожности, совет ассоциации принял решение о выдаче ссуды аффилированному лицу главного бухгалтера по более низкой процентной ставке, чем применяемая для других членов. Исполнительный директор ассоциации исполнял свои обязанности с нарушением требований ст. 40 ч. (2) п. g), ст. 42 ч. (2) и ч. (4) Закона №139-XVI от 21.06.2007, так как получил ссуду в размере 80,0 тыс. леев и выдал главному бухгалтеру ассоциации ссуды в общем размере 256,0 тыс. леев без принятия соответствующих решений советом ассоциации. Вопреки положениям ст. 13 ч. (2) п. d), ст. 19 ч. (1) Закона №113-XVI от 27.04.2007 и ст. 8 ч. (3) Закона №139-XVI от 21.06.2007, по состоянию на 30.06.2010 были допущены случаи, когда операции по выдаче ссуд в размере 84,0 тыс. леев не были документированы соответствующими договорами.

Не соблюдая требования ст. 13 ч. (2) п. e) и ст. 24 ч. (1) Закона №113-XVI от 27.04.2007, исполнительный

директор ассоциации не обеспечил проведение инвентаризации имущества ассоциации на протяжении проверяемого периода. Вопреки положениям п. 29 и п. 37 Правил ведения кассовых операций в народном хозяйстве Республики Молдова, утвержденных Постановлением Правительства №764 от 25.11.1992 (далее – Правила ведения кассовых операций), не было обеспечено соблюдение требований о проведении внезапных ревизий кассы не реже одного раза в квартал, а также требований к порядку оборудования кассы ассоциации, отсутствует специально оборудованное и изолированное помещение, предназначенное для приема, выдачи и временного хранения наличных денег. Вопреки требованиям п. 30 Правил ведения кассовых операций, наличные деньги ассоциации не хранились в негорючем металлическом шкафу, который по окончании работы кассы закрывается ключом и опечатывается сургучной печатью кассира.

Не соблюдая положения п. 33 Правил ведения кассовых операций, исполнительный директор не заключил договор о материальной ответственности с кассиром ассоциации. Главный бухгалтер ассоциации не соблюдал требования к составлению первичных документов ассоциации согласно положениям ст. 19 ч. (6) п. g) Закона №113-XVI от 27.04.2007, п. 12, п. 20 и п. 23 Правил ведения кассовых операций, так как отсутствует его подпись на некоторых приходных кассовых ордерах и в кассовых книгах. Вопреки положениям ст. 19 ч. (1) Закона №113-XVI от 27.04.2007, п. 24 и п. 30 Правил ведения кассовых операций, записи в кассовую книгу были произведены с нарушениями относительно остатка денежных средств на конец дня, так как был установлен документально не подтвержденный излишек наличных денег, а также в кассе хранились наличные деньги и другие ценности, не принадлежащие ассоциации.

В проверяемом периоде органы управления ассоциации не обеспечили в полной мере соблюдение процедуры созыва и проведения общих собраний членов. Вопреки положениям ст. 37 ч. (5) Закона №139-XVI от 21.06.2007 и ст. 26 ч. (5) устава, не был соблюден установленный законодательством срок для информирования членов в случае созыва общего собрания от 10.01.2010, одновременно к протоколу данного собрания не были приложены документы, предусмотренные в ст. 38 ч. (8) Закона №139-XVI от 21.06.2007.

Исходя из вышеизложенного, на основании положений ст. 1 ч. (1), ст. 3, ст. 4 ч. (1) и ч. (2), ст. 8 п. b) и п. f), ст. 9 ч. (1) п. d), ст. 20 ч. (1), ст. 21 ч. (1), ст. 22 ч. (1) и ч. (2) Закона №192-XIV от 12.11.1998 "О Национальной комиссии по финансовому рынку", ст. 46 ч. (1), ч. (2) и ч. (5), ст. 49 ч. (1) п. c) Закона №139-XVI от 21.06.2007, Норм финансовой предосторожности Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Инициировать процедуру привлечения к ответственности за правонарушение исполнительного директора и главного бухгалтера ССА "HIRTOPUL MARE" согласно Кодексу Республики Молдова о правонарушениях.

2. Предписать администраторам ССА "HIRTOPUL MARE" предпринять меры для устранения нарушений, отраженных в акте проверки, и неукоснительно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, в том числе проведение инвентаризации имущества ассоциации в течение двух месяцев со дня вступления в силу настоящего постановления.

3. Принять к сведению устранение ССА "HIRTOPUL MARE" некоторых нарушений, отраженных в акте проверки, а именно:

– заключение 03.03.2011 договора о материальной ответственности с кассиром ассоциации;

– изменение посредством дополнительного соглашения №1 от 14.03.2011 процентной ставки по ссуде, выданной аффилированному лицу главного бухгалтера ассоциации согласно договору №14 от 01.07.2010.

4. ССА "HIRTOPUL MARE" ежемесячно информировать Национальную комиссию по финансовому рынку о мерах, предпринятых в целях исполнения пункта 2, с приложением копий доказательных документов.

5. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление коллективных инвестиций и микрофинансирования.

6. Настоящее постановление вступает в силу со дня опубликования.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ
КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Михаил ЧИБОТАРУ

Кишинэу, 22 сентября 2011 г.

№46/1.

№	Нормативные показатели	Зарегистрированная величина	Установленный норматив	Абсолютное отклонение (+, -)
1.	Институциональный резерв	404,4	42,9	+361,5
2.	Размещение институционального резерва	31,0	17,2	+13,8
3.	Размещение обязательной ликвидности	14,6	0	+14,6

№	Показатели	31.01.2010	31.01.2011	2011 по сравнению с 2010 (-, +)	2011 по сравнению с 2010 (%)
1.	Выданные ссуды	547,0	399,4	-147,6	73,0
2.	Резервы для покрытия убытков по ссудам	-5,5	-16,4	+10,9	Увеличение в 3,0 раза
3.	Всего активов	582,8	428,7	-154,1	73,6
4.	Полученные банковские кредиты и ссуды	283,0	0	-283,0	-
5.	Сберегательные вклады	0	0	0	0
6.	Чистая прибыль (чистый убыток)	-4,5	24,4	+28,9	Увеличение в 6,4 раза

Период	Наименование показателей	Специализированный отчет	Оборотный баланс	Отклонение (+/-)
30.03.2009	Банковские депозиты	217,4	88,7	+128,7
	Выданные ссуды	1880,9	2010,9	-130,0
	Чистая прибыль (чистый убыток) отчетного года	18,5	-1,5	+20,0
31.05.2009	Банковские депозиты	217,4	96,0	+121,4
	Выданные ссуды	1991,3	2113,9	-122,6
30.06.2009	Наличные денежные средства	18,1	17,2	+0,9
	Выданные ссуды	1914,0	1904,5	+9,5
	Чистая прибыль (чистый убыток) отчетного года	33,2	25,8	+7,4